

**Dome Karukosken
Kielletty Hedelmä
valittiin Karlovy Varyn
elokuvajuhlille
heinäkuussa.**

Sisältö

Pääkirjoitus

Irina Krohn: Elokuvia katsotaan ja tutkitaan 3

Ajankohtaista

Henkilöstöuutisia säätiöstä 4

Elokuva-alan tutkimuksia säätiön www-sivuilla 4

Media Sallesin DigiTraining Plus -kurssi Suomeen ensi keväänä 4

Pohjoismaiselle ”fondille” viiden vuoden jatkosopimus 4

Eurooppalaisella elokuvalla hieno vuosi 2008 5

Suomen elokuvavuosi 2008 7

Elokuvatutkimuksen monet kasvot 8

Yrittäjyys elokuvatuotannossa – tilastomiehen huomioita 12

ISAN tulee, oletko valmis? 14

Kysymyksiä ja vastauksia 15

Vakiintunut elämä vai uusyhteisöllisyys? 17

Media Desk

Ajankohtaiset hakukierrokset 21

Ajankohtaista MEDIA-koulutusta 23

Tuotantotukipäätökset 28

Yhteystiedot 39

Elokuvia katsotaan ja tutkitaan

Onko tiedosta ja tutkimisesta hyötyä elokuvalle? Koska kukaan ei tiedä varmaa menestyselokuvan reseptiä voi skeptikko ajatella, että elokuvantekijä tarvitsee tilastoja yhtä paljon kuin lintu ornitologiaa.

Elokuvapoliitikka tarvitsee joka tapauksessa myös tietoa voidakseen kohdentaa yhteiskunnan myöntämät resurssit hyödyllisesti. Siksi haluan tässä lausua kiitokset säätiön hallituksen jäsenen, tuottaja PETRI JOKIRANNAN tilastotyöryhmän työstä. Alan ja tilastokeskuksen asiantuntijoista koostunut ryhmä on nyt esittänyt säätiön hallitukselle ehdotuksensa siitä miten elokuvien viennin taloudellisesta ja muusta vaikuttavuudesta saataisiin tarkempaa tietoa. Tämä tieto voi auttaa niin säätiötä, Favexia kuin ennen kaikkea yksittäisiä tuotantoyhtiöitä saamaan elokuvatuottamiseen ja elokuvayrittäjyyden kehittämiseen myös muita rahoituslähteitä kun säätiön kulttuuriperusteisen rahan.

Tämän vuoden katsojatilastoista on osa alan toimijoista aloittanut suuren julkisen keskustelun. Kaikkeen säätiö ei voi koskaan vastata, sillä meitä sitoo esimerkiksi vaihtoehtoisuus asiakkaiden yritys-salaisuuksista, jotain yleistä kuitenkin muistinvirkistykseksi.

Viime vuosi oli kotimaisen katsojaosuuden osalta yksi parhaista. Ulkomainen menestys mukaan lukien varmaan kaikkien aikojen paras. Tämä menestys näkyy siten, että viime vuoden menestyselokuvat saavat tämän vuoden tukivaroista 2 miljoonaa euroa jälkitukea. Suuri jälkitukipotti tarkoittaa paitsi hyviä uutisia ja paljon kotimaisia katsojia, myös sitä että edellisen vuoden menestys vähentää aloitettavien hankkeiden määrää. Kun lisäksi kaksi suuren yleisön elokuvaa, joille on tuen varauspäätös tehty, ovat siirtäneet ensi-

iltaansa vuodella, on meillä tällä hetkellä näköpiirissä 12 pitkäa fiktioelokuvaa viime vuoden 16 sijaan.

Jälkitukijärjestelmä sellaisena kuin se ennen oli, ei vastannut nykyistä käsitystä hyvästä valtionavustuksen soveltamisesta. Säätiön hallitus onkin muuttanut jälkitukea siten, että sitä kertyy neljä euroa entisen kolmen ja puolen sijaan lipusta 45 000 alkaen, ei kuitenkaan taannehtivasti ensimmäisestä lipusta kuten ennen, vaan rajapyykistä ylöspäin. Ennallaan on periaate, että tuotantotuen ennakko- ja jälkituki eivät voi ylittää tukimaksimia ja että jälkituen maksimi on korkeintaan puolet tukimaksimista. Tuottajan pitää uudessa järjestelmässä hakea jälkitukea ja selvittää sen käyttö elokuvatuotantoon.

Kun tuottajien taannoisen työsulun/lakon viesti oli kulttuuriministerille, että lisää rahaa elokuvalle ja lisää rahaa kuvauspäiviin ja budjetteihin, ei voi kuin todeta että sekä ministeri että elokuvasäätiö ovat huuutoon vastanneet. Elokuvarahoitus on noussut ja samoin tuotantojen ennakkotuet.

Me kaikki kannamme huolta elokuvien katsojamääristä ja maaseututeatterien ahdingosta. Joskus pitää tällä intohimoisellakin alalle vaan malttaa katsoa toisiasioita sellaisena kuin ne ovat. Toivon, että kesän kuvaukset sujuvat kaikilla loistavasti ja hienoja tarinoita ja kuvia luoden. Taistelemme parhaiten katsojien luottamuksesta parantamalla oman työn laatua, ei moittien muiden.

8.6.2009

IRINA KROHN

Toimitusjohtaja

Säätiön kesäpäivystys

Suomen elokuvasäätiö on suljettu kesällä 6.–31.7. Tänä aikana puhelinpäivystys on avoinna arkipäivisin klo 10–14, p. (09) 6220 300.

Iloista kesää kaikille SESinfon lukijoille!

Ajankohtaista

Henkilöstöuutisia säätiössä

ELINA SALMI on aloittanut säätiössä 11. toukokuuta toimitusjohtajan assistenttina. Salmi siirtyi säätiöön Turun kaupunginteatterista, jossa hän työskenteli tuotantosuunnittelijana viimeiset kymmenen vuotta. Elina Salmi toimii myös elokuväsäätiön hallituksen sihteerinä. Aiemmin toimitusjohtajan ja hallituksen sihteerin tehtäviä hoitanut PIRKKO KARI jatkaa säätiössä edelleen kotimaan levitysosaston assistenttina.

Lyhyt- ja dokumenttielokuvien tukipäätöksistä vastaava tuotantoneuvoja MIIA HAAVISTO jatkaa nykyisessä tehtävässään vielä vuoden 2010 loppuun asti. Haaviston työskentely Suomen elokuväsäätiön tuotantoneuvojana alkoi tammikuussa 2004.

Elokuva-alan tutkimuksia säätiön www-sivuilla

Säätiön internetsivuilla löytyy useita tutkimuksia ja selvityksiä kotimaisesta elokuva-alasta. Elokuva-alan tutkimukset osioon on juuri lisätty ANTTI HAASEN Dokumenttikilta ry:n aloitteesta tehty laaja tutkimus suomalaisen dokumenttielokuvan tuotannosta ja MARIJA SAINION Pro Gradu työ Suomalaisen elokuvan kansainvälistymisestä.

Elina Salmi

Haasen tutkimuksen tavoitteena on kuvata AVE-Kin ja elokuväsäätiön tukeman dokumenttielokuva-tuotannon rahoituksen ja tuotantoprosessien kehittymistä 1990-luvulla alkaneen ns. suomalaisen dokumenttielokuvan kultakauden aikana. Sainio taas kirjoittaa gradussaan suomalaisen elokuvaviennin eri toimijoita ja heidän roolejaan sekä kansainvälistymisen rahoitusta ja tulevaisuudennäkymiä.

www.ses.fi/fi/tutkimukset.asp

Media Sallesin DigiTraining Plus -kurssi Suomeen ensi keväänä

Elokuvan digitaalista jakelua käsittelevä kansainvälinen DigiTraining Plus -koulutustapahtuma järjestetään Suomessa 17.–21.2.2010. EU:n Media-ohjelman tukeman ja Media Sallesin organisoiman tapahtuman ohjelmaan kuuluu seminaareja, joissa puhuvat alan kansainvälisten asiantuntijoiden huiput. Vuodesta 2004 järjestetty tapahtuma on aiemmin pidetty Belgiassa ja Englannissa.

Vuoden 2010 -tapahtuman teemoja ovat mm. dokumenttielokuvan levityksen ja esittämisen tehostaminen, uudet vaihtoehtoiset ohjelmistosisällöt sekä eurooppalaisen elokuvan levityksen uudet mahdollisuudet. Elokuvasäätiön auditorio toimii tapahtuman päämajana.

Tarkemmat tiedot ilmoittautumisesta, osallistumismaksusta ja ohjelmasta julkistetaan loppuyskystä.

Pohjoismaiselle ”fondille” viiden vuoden jatkosopimus

Pohjoismaisen elokuva- ja televisiorahaston sopimusta on jatkettu vuosille 2010–2014. Sopimus Nordisk Film og TV Fondin kanssa on pohjoismaisten kulttuuriministerien budjetin suurimpia panostuksia, joten pohjoismaisten elokuvien ja televisio-ohjelmien tuotannolla ja jakelulla on vahva poliittinen tuki. Pohjoismaiden ministerineuvosto sijoittaa ”fondiin” kolmasosan sen budjetista, toisen kolmanneksen rahoittavat viisi poh-

joismaista elokuvainstituuttia tai säätiötä ja kolmannen kolmanneksen 11 pohjoismaista tv-kanavaa.

Toukokuun lopussa allekirjoitettu sopimus ulottuu vuoden 2014 loppuun saakka, ja se säilyttää rahaston nykyisen budjetin ennallaan.

Pohjoismaisen elokuva- ja televisiorahaston johtaja on tyytyväinen uuteen sopimukseen:

”Olemme iloisia siitä, että rahastolle saatiin finanssikriisistä ja kulttuurileikkauksista huolimatta uusi viisivuotinen sopimus ja noin 70 miljoonan Tanskan kruunun (noin 9,4 miljoonan euron) vuosibudjetti. Pidämme tätä tunnustuksena rahaston työstä. Yhteistyörakenne, jossa Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee yhteistyötä sekä Pohjoismaiden elokuva- että televisioalan kanssa, on nimittäin kansainvälisesti täysin ainutlaatuinen, ja se auttaa osaltaan säilyttämään sekä kilpailukyvyyn että korkean laatutason”, rahaston johtaja HANNE PALMQUIST toteaa.

Pohjoismaisen elokuva- ja televisiorahaston kanssa tehdyn sopimuksen ovat allekirjoittaneet kaikki tähänastiset 17 osapuolta. Sopimus on omaa luokkaansa, koska yhteistyökumppaneita on niin paljon ja koska siihen osallistuu kansallisten elokuvainstituuttien ja -säätiöiden sekä suurten yleisradiokanavien lisäksi kaupallisia kanavia. Suomalaiset osapuolet ovat Suomen elokuvasäätiö, YLE ja Nelonen.

”Elokuva ja televisio ovat ainutlaatuisia ilmaismuotoja. Ne ovat yhtäältä taidetta ja kulttuuria, toisaalta teollisuutta. Tämän vuoksi elokuva- ja televisiotuotanto on tärkeällä sijalla innovatiivisten ja luovien teollisuudenalojen joukossa.

Pohjoismaat ovat näillä aloilla erityisasemassa, ja sopimus auttaa osaltaan ylläpitämään maiden kansainvälisiä vahvuuksia, sopimuksen ministerineuvoston puolesta allekirjoittanut Islannin kulttuuriministeri KATRÍN JAKOBSDÓTTIR toteaa.

Pohjoismainen elokuva- ja televisiorahasto on saanut lisäksi ylimääräisen, miljoonan Tanskan kruunun (noin 130 000 euron) määrärahan, jonka turvin se markkinoi pohjoismaista elokuvaa ja pohjoismaisia kykyjä kansainväliselle yleisölle. Tämä projekti esitellään Toronton elokuvafestivaalilla syyskuussa. Rahasto on merkittävässä roolissa myös Pohjoismaiden neuvoston elokuvapalkintoehdokkaiden promootiossa.

Suomalaiset hankkeet menestyivät vuonna 2008 varsin hyvin tuensaajina. Kaikkiaan 23 hankkeen kehittelyä, tuotantoa, jakelua tai versiointia tuettiin yhteensä yli 1,1 miljoonalla eurolla.

Eurooppalaisella elokuvalla hieno vuosi 2008

Euroopan audiovisuaalinen observatorio julkisti Cannesin elokuvajuhlilla toukokuussa lisää viime vuoden tilastoja. Vuosi 2008 näyttäisi olleen ennätysellinen tuotantovuosi; EU maissa valmistui kaikkiaan 1 145 pitkäa elokuvaa viime vuoden aikana eli 112 elokuvaa enemmän kuin vuonna 2007. Tuotantomäärät ovat olleet tasaisessa kasvussa Euroopassa viime vuosina ja nyt elokuvia tuotetaan enemmän kuin koskaan. Myös yhteistuotantojen määrä on kasvanut keskimäärin 7.1 % viimeisen neljän vuoden aikana.

Viime vuonna Euroopassa tuotettiin 878 pitkäa fiktiota ja 267 pitkäa dokumenttielokuvaa. Nimenomaan dokumenttielokuvien tuotanto on kasvanut vahvasti: vuonna 2008 dokumentteja valmistui 58 enemmän kuin edellisenä vuotena. Tuotantomäärät kasvoivat kaikkiaan 16:a EU:n 27 jäsenmaasta ja vähenivät hieman vain kuudessa maassa. Suurinta kasvu oli Italiassa (+37), Irlannissa (+16), Ranskassa (+11) ja Espanjassa (+9). Eniten elokuvia tuotetaan edelleen Ranskassa (196), sen perässä seuraavat Saksa (151), Espanja (150) ja Italia (146).

Eurooppalaiselle elokuvalla löytyi myös hyvin katsojia vuonna 2008. Observatorio arvioi niiden katsojaosuuden olleen 28,4 % kaikista elokuvissa käynneistä EU maissa. Vuoden 2007 ennätyslukemasta (28,6 %) jäätin vain hieman. Eurooppalaisten elokuvien hyvästä kokonaiskatsojaosuudesta vastasivat lähinnä erinomaisesti menestyneet kotimaiset

Bienvenue chez les Ch'tis (2008). Ranskalaiset elokuvat menestyivät jälleen hyvin Euroopassa.

tuotannot eri maissa. Parhaiten oman maansa rajojen ulkopuolella menestyivät ranskalaiset elokuvat, jotka keräsivät 12,6 % kaikista EU maiden elokuvissakäynneistä eli 8,4 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Hyvin menestyivät myös saksalaiset elokuvat (3,5 %)

ja elokuvat Iso-Britanniasta (2,2 %). Luvuissa ei ole mukana vähemmistörahoitusosuudella toteutettuja yhteistuotantoja eikä pääasiassa Euroopan ulkopuolisilla sijoituksilla Euroopassa tuotettuja elokuvia.

Elokvien katsojaosuudet Euroopassa tuotantomaittain 2008

	2006	2007	2008
EUROOPPALAISET ELOKUVAT YHTEENSÄ	27,9 %	28,6 %	28,4 %
EUROOPPA / USA YHTEISTUOTANNOT	5,5 %	6,3 %	6,8 %
USA	63,4 %	63,2 %	63,2 %
MUUT MAAT	3,2 %	1,8 %	1,6 %

Top 20 elokuvaa Euroopassa 2008

ELOKUVA	MAA	KATSOJAT
1 MAMMA MIA!	US/GB	33 738 217
2 QUANTUM OF SOLACE	GB/US	27 486 233
3 INDIANA JONES JA KRISTALLIKALLON VALTAKUNTA	US	26 515 992
4 MADAGASKAR 2	US	25 045 775
5 YÖN RITARI	US	24 533 627
6 BIENVENUE CHEZ LES CH'TIS	FR	24 159 485
7 KUNG FU PANDA	US	22 107 540
8 HANCOCK	US	20 597 392
9 WALL-E	US	18 949 774
10 SINKKUELÄMÄÄ	US	16 399 742
11 HIGH SCHOOL MUSICAL 3: SENIOR YEAR	US	14 658 612
12 ASTERIX OLYMPIALAISSISSA	FR/DE	13 457 503
13 NARNIAN KRONIKAT: PRINSSI KASPIAN	GB/US	13 370 024
14 MUUMIO 3	US/DE	11 556 207
15 IRON MAN	US	10 398 971
16 HORTON	US	9 515 049
17 NATIONAL TREASURE: SALAISUUKSIEN KIRJA*	US	9 008 476
18 I AM LEGEND**	US	8 363 365
19 BURN AFTER READING	US/GB	7 715 768
20 TAPAHTUI VEGASSA	US	7 638 313

Lähde: Euroopan audiovisuaalinen observatorio

* 1 995 225 katsojaa vuonna 2007

** 7 156 695 katsojaa vuonna 2007

Suomen elokuvavuosi 2008

ENSI-ILLAT	ELOKUVIA LEVITYKSESSÄ	ELOKUVISSAKÄYNTJÄ	LIPPUTULOT	LIPUN KESKIHINTA €
169	391	6,9 MILJOONAA	54,5 MILJ. EUROA	7,9 €
TEATTERISALEJA	KOTIMAISTEN KATSOJAOSUUS	KOTIMAISIA ENSI-ILTOJA	KÄYNTJÄ PER ASUKAS	
320	23 %	19	1,3	

Top 20 elokuvaa Suomessa vuonna 2008

ELOKUVA	ENSI-ILTA	KATSOJAT 2008	MAA	LEVITTÄJÄ
1 QUANTUM OF SOLACE	7.11.2008	434 446	GB/US	DISNEY
2 MAMMA MIA!	18.7.2008	398 910	US/GB	FINNKINO
3 SINKKUELÄMÄÄ	6.6.2008	375 373	US	FS FILM
4 YÖN RITARI	25.7.2008	296 125	US	SANDREW METRONOME
5 INDIANA JONES JA KRISTALLIKALLON VALTAKUNTA	23.5.2008	255 661	US	FINNKINO
6 RISTO RÄPPÄÄJÄ	15.2.2008	213 027	FI	NORDISK FILM
7 NIKO – LENTÄJÄN POIKA	10.10.2008	196 087	FI/IE/DK	NORDISK FILM
8 MADAGASKAR 2	21.11.2008	186 968	US	FINNKINO
9 KUMMELI ALIVUOKRALAINEN	12.9.2008	183 444	FI	NORDISK FILM
10 KUNG FU PANDA	1.8.2008	173 213	US	FINNKINO
11 WALL-E	5.9.2008	173 112	US	DISNEY
12 SOOLOILUA*	28.12.2007	154 946	FI	NORDISK FILM
13 NATIONAL TREASURE: SALAISUUKSIEN KIRJA	15.2.2008	127 953	US	DISNEY
14 PÄÄTALO	26.9.2008	115 299	FI	NORDISK FILM
15 TUMMIEN PERHOSTEN KOTI	5.1.2008	113 898	FI	NORDISK FILM
16 MYRSKY	15.8.2008	106 330	FI	DISNEY
17 HANCOCK	11.7.2008	93 757	US	DISNEY
18 RÖLLIN SYDÄN**	14.12.2007	84 746	FI	NORDISK FILM
19 NARNIAN TARINAT:				
PRINSSI KASPIAN	2.7.2008	84 685	US/GB	DISNEY
20 HORTON	21.3.2008	83 709	US	FS FILM

Lisää tilastoja säätien Elokuvavuosi 2008 -julkaisussa:
www.ses.fi/fi/julkaisut.asp.

* 31 747 katsojaa vuonna 2007

** 64 548 katsojaa vuonna 2007

Elokuvatutkimuksen monet kasvot

Elokuvatutkija David Bordwellin mukaan elokuvaohjaajat ovat intuitiivisia psykologeja, jotka tietävät selkäytimellään, miten katsojien huomiota ohjataan ja tarinoita kerrotaan elokuvan keinoin, mahdollisimman vakuuttavalla tavalla. Kuitenkin myös elokuvan teorian ja historian tuntemus on omiaan syventämään kenen tahansa tekijän ymmärrystä alastaan. Millaista dialogia elokuva-alan ja elokuvatutkimuksen välillä Suomessa on tai voisi olla?

Yhdysvaltalaisissa yliopistoissa annetaan yleensä rinta rinnan opetusta sekä elokuvan teoriasta ja historiasta että sen tekemisestä. Suomessa elokuvan tekijät ja tutkijat on perinteisesti koulutettu eri paikoissa, joskin Taideteollisen korkeakoulun elokuva- ja lavastustaiteen osastolla on viime vuosina alkanut syntyä myös väitöskirjoja – laitoksen kokoon nähden varsin runsaasti.

”Vuosina 2004–2009 meillä on tehty yhdeksän väitöskirjaa elokuva- ja lavastustaiteen alalta”, kertoo

suunnittelija KIRSI RINNE Taideteollisesta korkeakoulusta. ”Kansainvälisesti verrattuna meillä on tehty väitöskirjoja myös jo poikkeuksellisen pitkään. Eurooppalaisissa taidekorkeakouluissa on yleensä vasta nyt käynnistymässä vastaava toiminta.”

Siinä missä tiedeyliopistoissa tehdään tutkimusta elokuvan teoriasta tai historiasta – siis tavallaan elokuvanteon lopputuloksesta – Taideteollisen korkeakoulun tutkimus on tekijälähtöistä ja kohdistuu enemmän tekemisen prosesseihin.

Jouko Aaltosen väitöstilaisuus TaiKin Mediakeskus Lumeen Sampo-salissa 13.10.2006. Vas. Jouko Aaltonen, keskellä kustos Eeva Kurki, oikealla vastaväittäjä Jari Sedergren

”Taiteilija tuo väitöskirjassa tutkimuksena julki ajatuksensa, jotka ovat vastauksia kentällä syntyneisiin kysymyksiin”, Rinne toteaa. Edellytys tutkimuksen tekemiselle on taiteilijan kyky ja halu analysoida tekemistä tai tekijyyttä.

Tekijästä tutkijaksi

Usein elokuvantekijöiden mielenkiinto tutkimukseen herää vasta siinä vaiheessa, kun omaa uraa tekijänä on takana riittävän paljon.

”On hyvin ymmärrettävää, että elokuvakoulun ensimmäisillä vuosikursseilla opiskelevat ihmiset eivät ole kovin kiinnostuneita teoriasta. He ovat äärimmäisen tekemisorientoituneita, koska ovat vihdoin päässeet opiskelemaan nimenomaan sitä tekemistä. Muistan tämän myös omilta opiskelujaoiltani”, pohtii dokumenttielokuvaohjaaja, Taideteollisesta korkeakoulusta väitellyt tohtori JOUKO AALTONEN. ”Sitten myöhemmin ainakin minulle kävi niin, että kun oli aikansa tehnyt elokuvaa – joka on siis autolla ajamista, puhelimella soittamista ja näyttöpäätteen ääressä istumista, niin kuin suurin osa kaikesta muustakin inhimillisestä työstä – alkoi kiinnostaa se oma tekeminen: mitä oikein olen tekemässä ja mikä on tämä kummallinen väline, joka on näin merkittävä tässä kulttuurissa ja yhteiskunnassa?”

Taideteollisen korkeakoulun elokuva- ja lavastustaiteen osastolla on 2000-luvulla väitely muun muassa dokumenttielokuvasta (Jouko Aaltonen, SUSANNA HELKE), lavastuksesta (mm. LAURA GRÖNDAHL ja LIISA IKONEN) ja tuotannon ennakkosuunnitteluprosessista (RIINA HYYTIÄ).

Taidekorkeakoulujen tutkimuskäytännössä etsikkoaika

Opetusministeriö kannustaa taidekorkeakouluja tutkimukseen, mutta traditio on vielä nuori. Monien mielestä tutkimusten taso niissä onkin yhä aika epätasainen.

”Tämähän on taidekorkeakoulujen puolella sellainen hakemisvaihe”, pohtii Aaltonen. ”Omaa tutkimuksellista identiteettiä etsitään eivätkä kriteeritkään ole niin vakiintuneita kuin tiedeyliopistojen puolella. Mutta kyllä tekijäpuolella alkaa olla yhä enemmän kiinnostusta jatkotutkimukseen – myös ammattikorkeakouluista valmistuneiden joukossa.”

Yhtenä uutena avauksena on Taideteollisessa korkeakoulussa on käynnistynyt tänä vuonna käsikirjoit-

tamisen tutkijoiden Aristoteles muutoksessa – käsikirjoittamisen variaatioita -tutkimushanke, jota rahoittaa Suomen Akatemia.

”Olisi hienoa, jos kaikilla suuntautumisvaihtoehdoilla olisi samantyyppinen projekti”, sanoo Kirsi Rinne. ”Tämän toteutuminen tosin vaatisi tutkimuspäällikköä, joka veisi projektia rahoituksen löytymisen suuntaan.”

Dialogia alan ja tutkijoiden välille

Elokuvataiteen ja lavastustaiteen osaston dekaani MIKA RITALAHTI Taideteollisesta korkeakoulus-

ta peräänkuuluttaa nykyistä tiiviimpää yhteistyötä elokuva-alan ja elokuva- ja lavastustaiteen osaston välille.

”Meillä täällä koulussa kaikilla professoreilla on tutkimusvelvoite, ja koken, että olisikin tärkeää käydä dialogia siitä, minkälaisia asioita alan mielestä olisi tärkeää tutkia. Vaikka professoreilla onkin hyvä käsitys omasta alastaan, on aina vaara, että jokin alaa vaivaava kysymys jää ihan suotta tutkimatta.”

Ritalahti haluaisikin tehdä avauksen jonkin sellaisen foorumin perustamiseksi, jolla alan ja tutkijoiden välistä keskustelua voisi luontevasti käydä. ”Kenties tällaisena voisi toimia vaikkapa kaikille avoin tutkimuspäivä, jossa keskusteltaisiin nimenomaan elokuvan tekemistä koskevasta tutkimuksesta.”

Tiedeyliopistoissa tutkitaan audiovisuaalisuutta

”Kyllä alan tekijöiden parissa saattaa olla aika epä-määräinen kuva siitä, mitä tutkimuspuolella tapahtuu”, pohtii myös Jouko Aaltonen. ”Myös siitä, mitä Taideteollisessa korkeakoulussa tutkitaan, mutta erityisesti yliopistoilla tehtävästä tutkimuksesta.”

”Tutkimusta voi sanoa olevan kolmenlaista”, Aaltonen sanoo. ”Ensinnäkin on perinteistä elokuvatutkimusta, joka pyrkii tämän taidemuodon tai yleisemmin audiovisuaalisuuden tutkimiseen. Toiseksi soveltavaa tutkimusta, esimerkiksi työtapojen tutkimusta ja markkinatutkimusta, joka toimii alan eduksi. Kolmanneksi on tätä taidekorkeakoulujen harjoittamaa uutta tekijälähtöistä tutkimusta, jossa ikään kuin etsitään toisenlaista tutkimusotetta ja paradigmaa”

Tiedeyliopistoissa tehtävä ns. perinteinen elokuvatutkimus pitää sekin sisällään monenlaisia näkökulmia. Perehdytään elokuvan poetiikkaan suhteessa erilaisiin historiallisiin konteksteihin, elokuvan tekemistä ohjanneisiin esteettisiin normeihin, teknis-taloudellisetuotannollisiin edellytyksiin sekä yhteiskunnallisiin ja ideologisiin tekijöihin. Lisäksi yksi keskeinen osa-alue on elokuvan lukemista ja vastaanottoa käsittelevä reseptiotutkimus.

”Reseptiotutkimukseen liittyy suuria paradigmanmuutoksia”, kertoo elokuva- ja televisiotutkimuksen professori HENRY BACON Helsingin yliopistosta. ”Suuren muutoksen elokuvatutkimuksessa – toisten mielestä huonompaan ja toisten mielestä aivan oikeaan suuntaan – aiheutti voimakkaan kulturalistisen lähestymistavan yleistymisen: alettiin tarkastella nimenomaan sitä, miten jokin elokuva tai televisio-ohjelma tavoittaa jonkin tietynlaisen yleisön ja puhuttelee heitä. Monen mielestä tämä on ainoa oikea tapa tarkastella elokuvaa, koska se todellistuu oikeastaan vasta katsojan mielessä hänen yhteiskunnallisen ja henkilöhistoriallisen taustansa sekä esteettisen kompetenssinsa ehdollistamana. Joissakin muodoissaan tällainen lähestymistapa vastaa myös tiettyjä käytännön tarpeita ja on jossain määrin analogista

muun muassa Yleisradion tekemän yleisötutkimuksen kanssa.”

”Tavallaan toinen suuntaus reseptiotutkimusta on kognitiivinen tutkimus, jossa skannataan katsojan aivot toimintaa ja seurataan, mitä siellä tapahtuu elokuvaa katsoessa”, Bacon jatkaa. ”On muun muassa havaittu, että kun ihmiset katsovat SERGIO LEONEN elokuvaa **HYVÄT, PAHAT JA RUMAT**, kaikkien aivot reagoivat hämmästyttävän samalla tavalla. Jos taas näytetään katunäkymää, joka ei ole vastaavassa määrin jäsenytynyt, tulokset hajoavat. Tämä oikeastaan vahvistaa sen Bordwellin väittämän, että elokuvan tekijät ovat intuitiivisia psykologeja.”

”Neurotieteeseen liittyvä tutkimus on vahvaa myöskin uuden median puolella”, kertoo Aaltonen. ”Tähän liittyy myös PIA TIKAN tuore väitöskirja, joka on hyvin mielenkiintoinen. Se purkaa ansiokkaasti EISENSTEININ suhdetta oman aikansa luonnontieteeseen ja luonnontieteen filosofiaan sekä kuvaa samalla myös meidän aikamme suhdetta neurotieteisiin ja aivotutkimukseen.”

Tikka on sanonut, ettei hän harjoita tekijälähtöistä tutkimusta vaan tutkimuslähtöistä tekemistä. ”Hän rakentaa laboratorion, jossa hän tekee elokuvan. Asetelmana tämä on hyvin haastava ja uusi ja kääntää aika monta ajattelutapaa nurin. Siksi Tikan työ on mielestäni merkittävää, vaikken varsinaisista laboratorion tutkimustuloksista olekaan niin vakuuttunut”, Aaltonen pohtii.

Yhteisiä intressejä

Onko elokuvatutkimus elokuva-alasta irrallinen, itsenäinen alueensa, vai onko elokuvan tekijöille todellista hyötyä tutkimustiedosta?

”Taiteenlajin historian tuntemuksella voi rikastuttaa omaa tekemistään”, uskoo Bacon. ”Kun tu-

tustuu siihen, mitä on tehty aiemmin, voi herkistää omaa havaintokykyään ja imeä itseensä tietoa ja näkemystä siitä, mitä mahdollisuuksia elokuvallisella ilmaisulla ylipäätään on. Traditio pitää ottaa haltuun, jotta sen inspiroima tekeminen voisi olla aidon intuitiivista. Mielenkiintoisia juttuja ei synny valmiita kaavoja seuraamalla.”

”Puhtaasti teoreetikon ja tutkijan otteella tulee aika huono elokuva”.

teella, siitä tulee kyllä yleensä aika huono elokuva”, sanoo myös Aaltonen. ”Uskon silti, että tutkijoiden ja tekijöiden välillä voi olla hyvinkin hedelmällistä dialogia.”

Dialogia löytyy myös elokuvatutkimusta ja elokuvantekoa opiskelevien tai opettavien ihmisten väliltä. Opiskelijat liikkuvat ainakin Helsingissä jonkin verran Taideteollisen korkeakoulun ja Helsingin yliopiston kurssien välillä. Joskus järjestetään myös yhteisiä tilaisuuksia.

”Paras viimeaikainen esimerkki tästä lienee kaksipäiväinen Pahan representaatiot elokuvassa -seminaari, jossa oli ensimmäisenä päivänä teoreettisempi osuus ja toisena päivänä elokuvantekijöiden paneeli”, Bacon kertoo. ”Sekä tutkijat että tekijät olivat äänessä saman aiheen tiimoilta.”

Molemmissa oppilaitoksissa käytetään osin myös samoja vieraita luennoitsijoita. Esimerkiksi elokuvatutkimuksen professori TORBEN GRODAL Kööpenhaminan yliopistosta vierailee syyskuussa Taideteollisessa korkeakoulussa käsikirjoittamisen tutkimusta käsittelevässä seminaarissa. Helsingin yliopistolle hänet on puolestaan kutsuttu Väkivallan lumo -seminaariin, jossa tutkitaan sitä, miksi väkivaltaviihdettä tehdään niin paljon, miksi se kiehtoo katsojia ja miten elokuvaväkivaltaa voidaan käsitellä osana mediakasvatusta. Seminaarissa hahmotellaan tutkimusta, jonka tarkoituksena on selvittää, miten nuoret reagoivat erilaisiin väkivallan esittämisen muotoihin. Jo puhtaasti eettisenä kysymyksenä tämän pitäisi kiinnostaa elokuvantekijöitä.

”Grodal tarkastelee, mikä on tietyn toimivan elokuvakerronnan konvention – esimerkiksi genrekonvention – biologinen pohja, ja yhdistää sen kulttuuriin tekijöihin, jotka antavat sille tietyn muodon”, Bacon kertoo. ”Tällä tavalla hän pystyy esittämään

hyvinkin selitysvoimaisia analyyseja esimerkiksi siitä, miksi melodraama vetoaa meihin.”

Kyselytutkimusten sudenkuopat

Akateemisen tutkimuksen ohella elokuva-alalla tehdään jonkin verran myös käytännön tarpeisiin vastaavaa tilaustutkimusta. Esimerkiksi elokuvasäätiö teettää aika ajoin erilaisia kyselytutkimuksia, kuten viime vuonna julkaistu Kotimaisen elokuvan yleisöt -tutkimus. Tämän tyyppisillä selvityksillä haetaan sellaista tietoa, josta olisi käytännön hyötyä elokuva-alalle. Kirsi Rinne on pohtinut, olisiko tässä mahdollisen yhteistyön paikka.

”Tiettyjä Kotimaisen elokuvan yleisöt -tutkimuksen tuloksia olisi kenties voinut laajentaa laadullisilla menetelmillä”, Rinne sanoo. ”Tällaisenhan voisi periaatteessa toteuttaa esimerkiksi Taideteollisessa korkeakoulussa opiskelutyoinä tehtävänä haastattelututkimuksena.”

”Kvantitatiivisen kyselytutkimuksen tekeminen on huomattavasti vähemmän antoisaa kuin avoimella keskustelumuodolla tehtävä kvalitatiivinen tutkimus”, sanoo myös Bacon. ”Keskustelussa pyritään nimenomaan saamaan esille mahdollisimman paljon kohdehenkilöiden omia näkemyksiä, ilman ylenmääräistä johdatelua. Kvalitatiivisen tutkimuksen ongelma on kuitenkin se, että prosessointi vaatii erittäin paljon työtä. Lisäksi haastattelutilanne vaatii hyvin paljon herkkyyttä sille, mitä haastateltava yrittää sanoa tai vältteleekö tämä esimerkiksi jotain aihetta.”

”Kyselytutkimukset voivat olla suorastaan vaarallisia, jos kysymyksenasettelu on virheellinen ja johdatteleva.”

”Kyselytutkimukset ovat usein suorastaan vaarallisia”, sanoo Bacon. ”Minua ärsytti muun muassa taannoinen kysely siitä, uskovatko suomalaiset jumalaan. Suurimmalle osalle ihmisistä tällainen kysymys on täysin sumea. Monelle se ei edes ole sellainen kysymys, johon voi vastata kyllä tai ei. Kysymyksenasettelu on mielestäni virheellinen ja johdatteleva ja sisältää hyvin raskaita implisiittisiä oletuksia.”

”Kyselytutkimukset ovat usein suorastaan vaarallisia”, sanoo Bacon. ”Minua ärsytti muun muassa taannoinen kysely siitä, uskovatko suomalaiset jumalaan. Suurimmalle osalle ihmisistä tällainen kysymys on täysin sumea. Monelle se ei edes ole sellainen kysymys, johon voi vastata kyllä tai ei. Kysymyksenasettelu on mielestäni virheellinen ja johdatteleva ja sisältää hyvin raskaita implisiittisiä oletuksia.”

SATU ELO
Taideteollisen korkeakoulun tutkimushankkeista sekä osastojen tutkimustoiminnasta saa lisätietoa Reseda-tutkimustietokannasta, reseda.taik.fi.

Yrittäjyys elokuvatuotannossa – tilastomiehen huomioita

Elokuvatuotanto on määrällisesti aika pieni tekijä suomalaisessa kulttuurissa ja samaa voi sanoa myös sen roolista kansantaloudessa. Sen osuus bruttokansantuotteesta on puolet arkkitehtuurin ja viidesosa radio- ja televisiotoiminnan osuudesta. Ala on kuitenkin kasvanut viime vuosina hieman paremmin kuin kulttuurialat keskimäärin, mutta hieman huonommin kuin koko kansantalous. Taulukossa 1 on esitetty alan yritysten kasvu numeroina.

**Taulukko 1 –
Elokuvatuotannon yritykset**

	YRITYKSIÄ LKM	HENKILÖSTÖ KOKOAIKAINEN	LIKEVAIHTO MILJ.€
2003	577	1 267	118
2004	582	1 338	122
2005	599	1 295	138
2006	630	1 440	146
2007	688	1 704	156

Suomalaiset suuryritykset saavat paljon erilaisia avustuksia kehitystyöhön. Julkista elokuvatukea voisi-kin pitää verrannollisena yritysten tutkimus- ja ke-

hitystyön (t&k) tuen kanssa. Erityisesti pitkän ja dokumenttielokuvan puolella julkinen tukirahoitus näyttelee suurta roolia mutta elokuvatuotanto on silti kokonaisuudessaan myös perinteistä riskialtista yritystoimintaa.

Yleensä mediassa elokuvaa käsitellään pääosin kulttuurisena toimintana. Elokuvanteossa on aina ollut jännitteitä toisaalta elokuvan taiteellisen puolen ja viihdepuolen sekä sen taloudellisen menestyksen välillä. Ne ovat taas nousseet esiin mediassakin viime aikoina. Silti aika vähiin ovat ainakin Suomessa jääneet vakavimmat yritykset tutkia elokuvan tekemistä yritysnekökulmasta. Toki en itsekään ole edes varma siitä kannattaako alaa kovin paljoa tutkia ja analysoida juuri yritystoiminnan näkökulmasta.

Jos halutaan verrata elokuvatuotantoa johonkin tavanomaiseen talouden alaan, paras vertailukohde on rakennustoiminta. Media puhuu mielellään elokuvateollisuudesta mutta minusta se taloustieteilijän näkökulmasta on selvästi virheellinen tulkinta ja osin käännösvirhe.

Taulukossa 2 olen jaotellut kaikki alan yritykset toiminnan pääkohteen mukaan. Televisiotuotanto on ehdottomasti suurin alan yritysten työllistäjä. Pitkään elokuvaan keskittyneiden yhtiöiden osuus koko tuotannosta on suuresta julkisuusarvosta huolimatta pienehkö.

Taulukko 2 – Elokuvatuotannon jakautuminen luonteen mukaan 2006

	TOIMIPAIKAT %	HENKILÖSTÖ %	LIKEVAIHTO %
PITKÄ FIKTIOELOKUVA	5,2	14,9	9,8
DOKUMENTTIELOKUVA &			
TELEVISIOTUOTANTO	21,6	43,4	43,7
ANIMAATIO	2,3	3,2	2,8
MAINOKSET	5,7	11,2	16,3
VIDEO	30,4	15,1	13,7
ÄÄNITYS & JÄLKITYÖT	10,2	8,3	10,4
ERITELLYT YHTEENSÄ	75,3	95,9	96,8
ERITTELEMÄTÖN	24,7	4,1	3,2
YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0

Voidaan sanoa että ala on korostetusti pienyrittäjyyttä, jonka voi todeta työstämistäni taulukosta 3. Ruot-sin jakauma on selvitysteni mukaan suurin piirtein samansuuntainen.

Toisaalta alan isoimpien yritysten osuus on aika merkittävä (taulukko 4) vaikka tietysti isoimpiakin suomalaisia alan yrityksistä voi pitää kansainvälisessä vertailussa hyvin pieninä yrityksinä.

Taulukko 3 – Elokuvatuotantoyritysten jakautuminen liikevaihdon mukaan Suomessa 2006

LIKEVAIHTO (€)	LUKUMÄÄRÄ KPL
YLI 1 000 000	35
ALLE 1 000 000 YLI 300 000	46
ALLE 300 000 YLI 100 000	108
ALLE 100 000 YLI 50 000	320
ALLE 50 000 YLI 30 000	101
ALLE 30 000 YLI 20 000	83
ALLE 20 000 YLI 10 000	106
ALLE 10 000	208

Taulukko 4 – Elokuvatuotanto v. 2006

	10 SUURINTA TOIMIPAIKKAA KAIKISTA (%)	
	HENKILÖSTÖ	LIKEVAIHTO
PITKÄ FIKTIOELOKUVA	65,2	89,9
DOKUMENTTIELOKUVA &		
TELEVISIOTUOTANTO	64,4	59,9
MAINOKSET	70,5	77,4
VIDEO	40,4	46,6
ÄÄNITYS & JÄLKITYÖT	64,5	80,3
ERITTELEMÄTÖN	14,2	18,9
KAIKKI YHTEENSÄ	24,7	31,8

AKU ALANEN

Tilastokeskuksen tutkija

ISAN tulee, oletko valmis?

I SAN eli International Standard Audiovisual Number on nimensä mukaisesti audiovisuaalisten teosten rekisteröintinumero. Standardoidun kansainvälisen numeroinnin avulla teoksia ja niiden eri versioita pystytään seuraamaan erilaisissa järjestelmissä ja tietokannoissa niiden koko elinkaaren ajan kehittelystä eri levitysmuotoihin. ISAN-järjestelmästä toivotaan yhtä kattavaa kuin kirjojen vastaava ISBN-järjestelmä.

Järjestelmää hallinnoi Genevessä toimiva, ei-kauppallinen ISAN International Agency, jonka tehtävänä on edistää standardin käyttöönottoa maailmanlaajuisesti ja ylläpitää ISAN-tietokantaa. ISAN on myös International Standards Organisationin eli ISO:n mukainen standardi (ISO 15706).

ISAN-numerot on tarkoitettu kaikenlaisille audiovisuaalisille teoksille, kuten pitkille ja lyhyille elokuville, televisiosarjoille ja -ohjelmille, tietokonepeleille, mainoksille, trailerille jne. Tunniste kohdentuu nimenomaan sisältöön, ei yksittäiseen fyysiseen kappaleeseen (esim. DVD-kotelo) tai tekijänoikeuksien omistajaan. Teokselle annettua tunnistenumerosarjaa voidaan varioida erottelamaan eri kieliversiot ja levitysmuotoja. Numerosarja näyttää tältä:

ISAN-koodi koostuu kolmesta eri osiosta; sen perusosa pysyy muuttumattomana ja osoittaa varsinaisen teoksen, toinen osa kertoo jakson jos kyseessä on sarjatuotanto ja kolmas osa määrittelee esimerkiksi kieliversioon ja sen, onko kyseessä digitaalinen elokuvaprintti, DVD tai Blu-ray-kopio.

ISAN-numeron voi hankkia audiovisuaalisen teoksen tuottaja, tekijä tai sen levityksestä vastaava taho. Rekisteröinti tapahtuu joko eri maissa toimivien paikallisten rekisteröintitoimistojen tai kansainvälisen keskustuimiston kautta. Ruotsissa on jo oma ISAN-rekisteröintitoimisto, mutta suomalaisia teoksia hal-

linnoidaan vielä toistaiseksi Genevessä. Ensimmäistä ISAN-numeroa haettaessa hakijan täytyy ensin rekisteröityä ISAN-käyttäjäksi, mutta tämän jälkeen uusia teoksia voi rekisteröidä helposti suoraan internetissä. Rekisteröinnin tarkoituksena on estää numeroinnin väärinkäyttö. Rekisteröintitoimisto myöntää teokselle ISAN-numeron tiettyjä sisältötietoja vastaan. Näistä tiedoista muodostuu rekisterin ohella kattava audiovisuaalisten teosten tietokanta, johon rekisteröityneillä käyttäjillä on oikeudet ja jota voidaan hyödyntää esimerkiksi erilaisissa hakupalveluissa ja sähköisissä ohjelmaoppaissa. ISAN-numerosta peritään pieni hallinnointimaksu, joka on keskimäärin noin 23 euroa ensimmäisestä numerosarjasta ja noin 6 euroa sen eri variaatioista.

ISAN-koodin käyttöönotto helpottaa teosten rekisteröintiä ja seuranta yritysten omissa tietojärjestelmissä, mutta ennen kaikkea yksi yhtenäinen kansainvälinen numerointijärjestelmä tekee tiedonsiirrosta maiden välillä yksinkertaisempaa ja luotettavampaa. Vuoden 2007 loppuun mennessä ISAN-numero oli myönnetty jo yli 500 000 eri teokselle. Yhdysvaltain suurimmat elokuvastudiot ovat jo ottaneet numerointijärjestelmän käyttöönsä ja Euroopassakin yhä useampi virallinen taho edellyttää teosten rekisteröintiä nimenomaan ISAN-koodilla. ISAN-koodi on integroitu Euroopan audiovisuaalisen observatorion LUMIERE-katsojatilastotietokantaan ja maaliskuun alussa UK Film Council ilmoitti edellyttävänsä ISAN-koodia kaikilta tukea hakevilta pitkiltä elokuvilta. Myös Suomen elokuvasäätiö ottaa ISAN-koodin käyttöön omissa tietokannoissaan ja tulevaisuudessa ISAN-numero tulee olla kaikilla tuotantotukea hakevilla teoksilla.

Lisätietoja ISANista löytyy järjestön nettisivuilta osoitteesta www.isan.org.

ISAN-hakijaksi voi rekisteröityä Geneven Transitory Registration Agencyssä, yhteyshenkilö on VALÉRIE POINTET, p. + 41 22 545 10 00, cs@isan.org.

REETTA HAUTAMÄKI
Tiedotuskoordinaattori

Tarjosimme elokuva-alalle mahdollisuuden esittää kysymyksiä säätion toiminnasta ja alasta yleensä tätä tilastoihin ja tutkimukseen keskittyvää SESinfoa varten. Kysymyksiä tulikin kiitettävän runsaasti ja monenlaisista aiheista. Osa kysymyksistä koski liikesalaisuuden piiriin kuuluvia asioita tai vaativat sen verran laajaa tutkimusta ettemme pysty tässä niihin vastaamaan. Pyrimmekin valitsemaan tälle palstalle sellaisia kysymyksiä, jotka kiinnostivat useampaa tiedustelijaa.

Muutkaan viestit eivät päädy Poistetut -kansioon vaan jatkamme tätä Kysymyksiä ja vastauksia -palstaa myös tulevissa SESinfoissa. Eli kysymyksiä suomalaisesta elokuva-alasta voi jatkossakin lähettää sähköpostitse osoitteeseen Kysely@ses.fi.

K: Mikä on lasten- ja nuortenelokuvien osuus elokuvateatterikatsojista?

V:

Lasten- ja nuortenelokuvien osuus viime vuosien ensi-illoista ja katsojista:

	KAIKKI ENSI-ILLAT	LASTEN- JA NUORTEN ENSI-ILLAT	LASTEN- JA NUORTENELOKUVIEN KATSOJAOSUUS
2008	169	23	23,8 %
2007	163	19	25,4 %
2006	181	27	23,5 %

Osuus lasten- ja nuortenelokuvien katsojista

	ANIMAATIO-ELOKUVAT	KOTIMAISET ELOKUVAT
2008	65,9 %	36,6 % (4 ENSI-ILTAA)
2007	51,2 %	20,3 % (2 ENSI-ILTAA)
2006	72,6 %	8,3 % (4 ENSI-ILTAA)

K: Kuinka moni säätion tuensaajista on ensikertalaisia?

V: Käsikirjoitustukea myönnettiin viime vuonna arviolta noin 45 ensikertalaiselle eli kirjoittajalle, joka ei aiemmin ole saanut säätion tukea. Se on noin 38 % kaikista käsikirjoitustuensaajista. Osa uusista kirjoittajista työskenteli parina tai ryhmässä aiemmin tukea saaneiden kirjoittajien kanssa. Tuotantotukea sai viime vuonna ensimmäistä kertaa noin 14 tuotantoyhtiötä eli noin 20 % tuensaajista.

K: Kuinka moni käsikirjoitustukea saaneista pitkistä elokuvista on päätenyt tuotantoon 2000-luvulla? Mikä on ollut keskimääräinen tukisumma?

V: Vuosina 2000–2008 säätio on myöntänyt noin 400 käsikirjoitustukea pitkille fiktioelokuville. Näistä noin 40 eli 10 % on päätenyt tuotantoon. Tuotantoon on mennyt kuitenkin myös paljon elokuvia, jotka eivät ole saaneet käsikirjoitustukea lainkaan eli vain noin puolet vuosittain tuotantotukea saaneista elokuvista oli saanut myös käsikirjoitustukea. Käsikirjoitustuki on 2000-luvulla ollut keskimäärin noin 7 000 euroa hanketta kohti.

K: Ovatko katsojatilastoissa hyvin menestyneet elokuvat saaneet keskimäärin enemmän vai vähemmän tuotantotukea kuin heikommat yleisömenestykset, esimerkiksi alle 100 000 katsojan jääneet filmit?

V: Yli 100 000 katsojan ja alle 100 000 katsojan elokuvien saamissa tuotantotuissa ei ole suuria eroja. Vuoden 2008 ensi-illoista yli 100 000 katsojaa keränneet elokuvat saivat keskimäärin 419 000 euroa tuotannon ennakkotukea ja alle 100 000 katsojan elokuvat keskimäärin 397 000 euroa. Vertailussa ovat mukana pitkät fiktioelokuvat.

K: Miten Suomi pärjää vertailussa muihin Pohjoismaihin, elokuvien määrässä yms.?

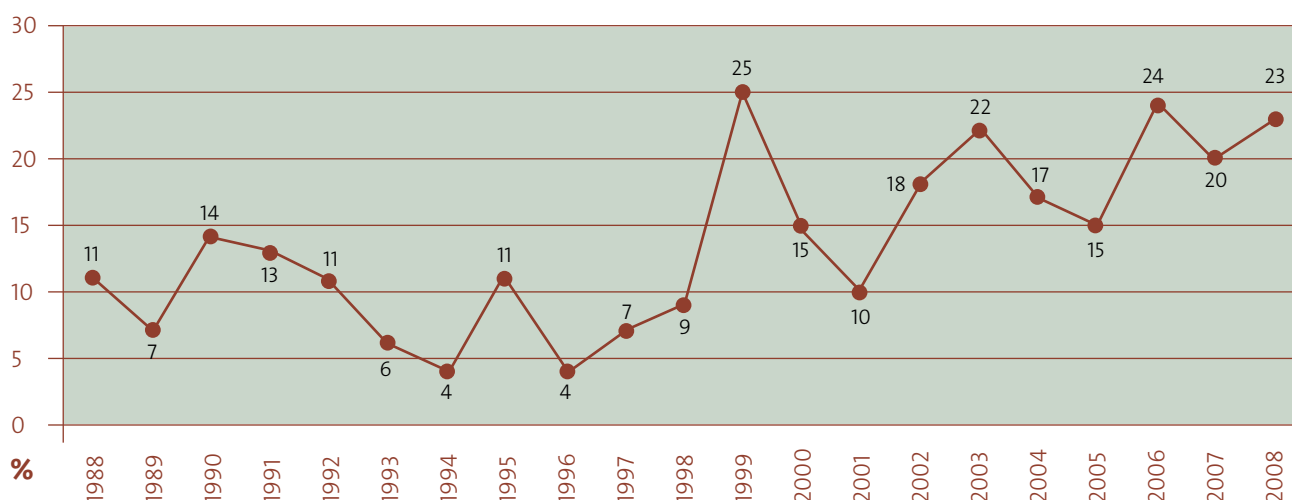
V:

2008	KOTIMAISET ENSI-ILLAT	ELOKUVISSAKÄYNNIT	KOTIMAINEN KATSOJAOSUUS	INSTITUUTTIIEN TUKIBUDJETTI
RUOTSI	36	15,2 MILJOONAA	20 %	49,8 MILJOONAA €
TANSKA	34	13,1 MILJOONAA	33 %	40,6 MILJOONAA €
NORJA	22	11,9 MILJOONAA	22 %	40,2 MILJOONAA €
SUOMI	19	6,9 MILJOONAA	23 %	15,9 MILJOONAA €

K: Miten kotimaisten elokuvien katsojaluvut ovat kehittyneet viimeisen parinkymmenen vuoden aikana?

V:

Kotimaisen elokuvan katsojaosuus vuosina 1988–2008

K: Mitkä ovat katsotuimmat suomalaiset elokuvat ulkomailla?

V: Kansainvälisiä katsojalukuja ei tällä hetkellä kerätä keskitetysti Suomessa, joten aivan tarkkoja lukuja kotimaisten elokuvien leviämistä maailmalla ei ole. Euroopan audiovisuaalisen observatorion LUMIERE -tietokantaan kerätään kuitenkin kaikkien Euroopassa esitettyjen elokuvien katsojaluvut siltä osin kuin eri maiden tilastoinnista vastaavat tahot niitä raportoivat.

Katsotuimmat suomalaiset elokuvat Euroopassa 1996–2008

ELOKUVA	OHJAAJA	ENSI-ILTA	KATSOJAMÄÄRÄ*
1. MIES VAILLA MENNEISYYTTÄ	AKI KAURISMÄKI	2002	2 024 123
2. NIKO – LENTÄJÄN POIKA	MICHAEL HEGNER, KARI JUUSONEN	2008	649 184
3. KAUKAS PILVET KARKAAVAT	AKI KAURISMÄKI	1996	454 526
4. LAITAKAUPUNGIN VALOT	AKI KAURISMÄKI	2006	305 358
5. ÄIDEISTÄ PARHAIN	KLAUS HÄRÖ	2005	149 345

Lisää tilastoja löytyy säätöön nettisivuilta osoitteesta:
www.ses.fi/fi/tilastot.asp

* Sisältää katsojat Euroopan audiovisuaalisen observatorion jäsenmaissa (36 kpl).

Ei sisällä kotimaisia katsojia.

Vakiintunut elämä vai uusyhteisöllisyys?

– asennetutkimukset suomalaista elämää kuvaamassa

Elokuvasäätö käynnisti alkuvuodesta elokuvajakelun strategian uudistamistyön. Alueen tulevaisuutta on kevään

aikana hahmotettu kahdessakin think tank -tilaisuudessa. Ensimmäisessä keskustelussa luodattiin niitä toiminta-

ympäristön muutoksia, jotka vaikuttavat elokuvajakeluun ja levityksen uusiin mahdollisuuksiin. Tässä tilaisuudessa

puhui muun muassa TNS Gallupin tutkimusjohtaja Tiitta Tiilikainen kansalaisten ajankäytöstä muuttuvassa maailmassa.

Hän esitteli RISC Monitor –tutkimusohjelmaa vuosilta 2007-2008. Tuloksia on jännittävä verrata niihin tietoihin, jotka

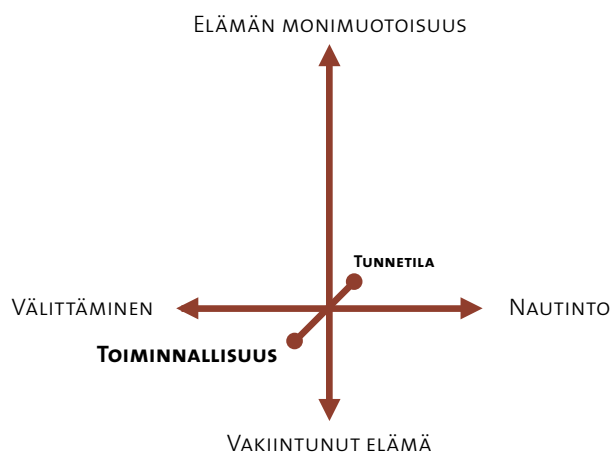
tulivat esiin keväällä 2008 julkaistussa Kotimaisen elokuvan yleisöt –tutkimusraportissa.

Tutkimukset ovat työvälineitä tulevaisuuden luotaamiseen. Parhaimmillaan ne herättävät uusia kysymyksiä ja sysäävät liikkeelle uudistusprosesseja. Tähän elokuväsäätökin pyrkii think tank -toiminnallaan. Uudet kysymykset ja uudistusprosessit pakottavat myös pohtimaan, riittävätkö kyse-lytutkimukset ja tilastollisten aineistojen käsittely vai tarvitaanko suomalaisen elokuvakulttuurin edistämiseen myös laadullista tutkimusta? Kirjallisuustieteessä on lukemisen tutkimisen perinne. Tutkimukset ovat halunneet selvittää, minkälaisia suomalaiset ovat kirjallisuuden lukijoina. Kyseessä ei ole suomalaisten suosimien lajityyppien luettelointi vaan niiden merkitysten selvittäminen, joita suomalaiset lukemilleen kirjoille antavat. Myös valokuvataiteen liepeillä tutkimustoiminta on aktiivista ja nopealiikkeistä. Kun eri taiteen alojen kulttuurivientä alettiin monin toimin tehostaa 2000-luvun alkuvuosista lähtien, taidehistorioitsija, FT LEENA-MAIJA ROSSI työryhmineen sai nopeasti Suomen akatemian rahoituksen vuosina 2005–2008 toteutetulle tutkimukselle taiteellisista ja markkinointistrategioista, joita suomalaisessa valokuva- ja videotäiteessä on käytetty kansainvälisille markkinoille hakeuduttaessa. Pohjan tähdet -hanke on myös tarkastellut niitä polarisoivia vaikutuksia, joita kansainvälistymisellä on ollut kotimaisessa taidekentässä.

RISC Monitor – ja Kotimaisen elokuvan yleisöt –tutkimukset palvelevat varmasti parhaiten sitä ajattelua, jossa elokuva ymmärretään tuotteena. On kuitenkin elähdyttävää muistaa, että merkityksellinen elokuva luotaa itse tulevaisuutta.

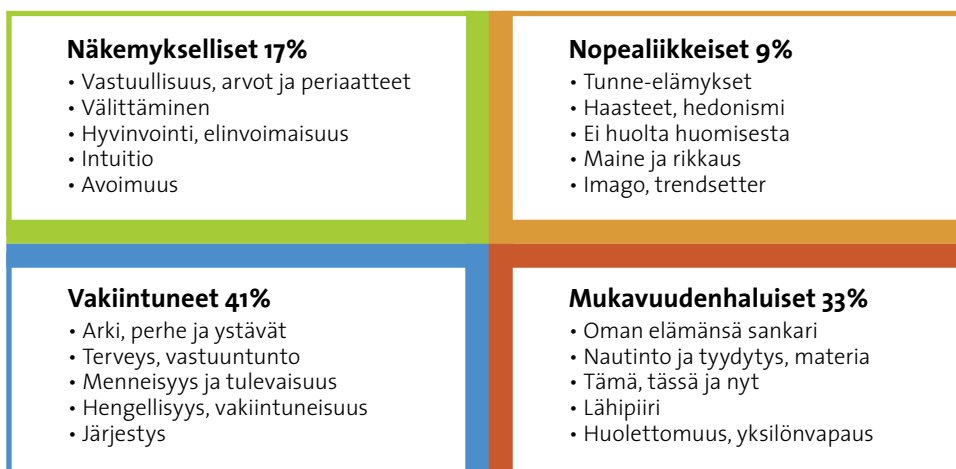
Hippiliikkeen peruja

RISC Monitor -tutkimusohjelma on tutkimustyökalu, jonka avulla yritykset ja yhteisöt voivat ymmärtää kuluttajia sekä omaa toimintaympäristöään. Sen avulla voi pyrkiä ennustamaan tulevia ilmiöitä. Tutkimusohjelman juuret ovat hippiliikkeessä, ja se on

Kuva 1 – Sosiokulttuurinen kartta

RISC Nelikenttä Western II

Kuva 2

käytössä noin 50 maassa. Suomessa kartoituksia on tehty 30 vuotta. Asennetutkimuksen aineisto on laaja. Esimerkiksi vuoden 2009 ohjelman otos oli 8 235 iältään 15–70 -vuotiasta suomalaista.

RISC Monitor tuottaa tilastollisin menetelmin sosiokulttuurisia karttoja. Jokaiselle vastaajalle laskeaan hänen vastaustensa perusteella koordinaatit sosiokulttuurisessa avaruudessa (Kuva 1). Kartan akselit määrittävät vastaajan sijainnin vastuuntunnon ja nautinnon ulottuvuudella sekä vakiintuneen elämän ja elämän monimuotoisuuden ulottuvuudella. Suomessa asenteet painottuivat vuonna 2007 vastuun ja pysyvyyden pisteeseen¹. Asenne käväisi vuosituhannen vaihteen tienoilla nautintojen ja elämän monimuotoisuuden suunnalla, mutta on kuluvan vuosikymmenen aikana palannut vastuun ja pysyvyyden asemiin. Kun tutkimuksessa Suomea verrataan Euroopan viiteen suureen maahan, erottaudumme kauaksi esimerkiksi Saksasta ja Britanniaista. Molemmissa maissa ihmiset ovat meitä huomattavasti nautinnonhaluisempia. Kauaksi siis meistä, jokseenkin samaan kohtaan välittäminen-nautinto -akselille asettuvat niin ikään Espanja, Ranska ja Italia. Ne ovat meistä etäällä myös elämän monimuotoisuuden arvostuksessa. Suomalaisille vakiintunut elämä on arvokasta².

Kansalaisten ajankäyttö muuttuvassa maailmassa

RISC Monitorin tutkimus tuo kiinnostavasti esiin, miten nuoret naiset (15–24-vuotiaat) ovat muutoksen eturintamassa³. Samanikäiset miehet ovat vielä tässä vaiheessa melko lähellä nuoria naisia nautintoon suuntautuneina ja elämän monimuotoisuutta arvostavina. Merkille pantavaa on, että hyvin nopeasti miehet vajoavat vakiintuneen elämän arvoja kohti. Sama suuntaus näkyy myös naisten elämänkaareissa, mutta heille vakiintunut elämä ei missään vaiheessa tule yhtä arvokkaaksi kuin miehillä. Mielenkiintoinen ja muista maista poikkeava piirre on, että 55–64-vuotiaat naiset alkavat uudelleen arvostaa enemmän elämän monimuotoisuutta vakiintuneisuuden sijaan.

Tutkimusohjelma jakaa ihmiset asenneakselin muodostamiin nelikenttiin seuraavasti: näkemykselliset (17 %), nopealiikkeiset (9 %), vakiintuneet (41 %) ja mukavuudenhaluiset (33 %) (Kuva 2).

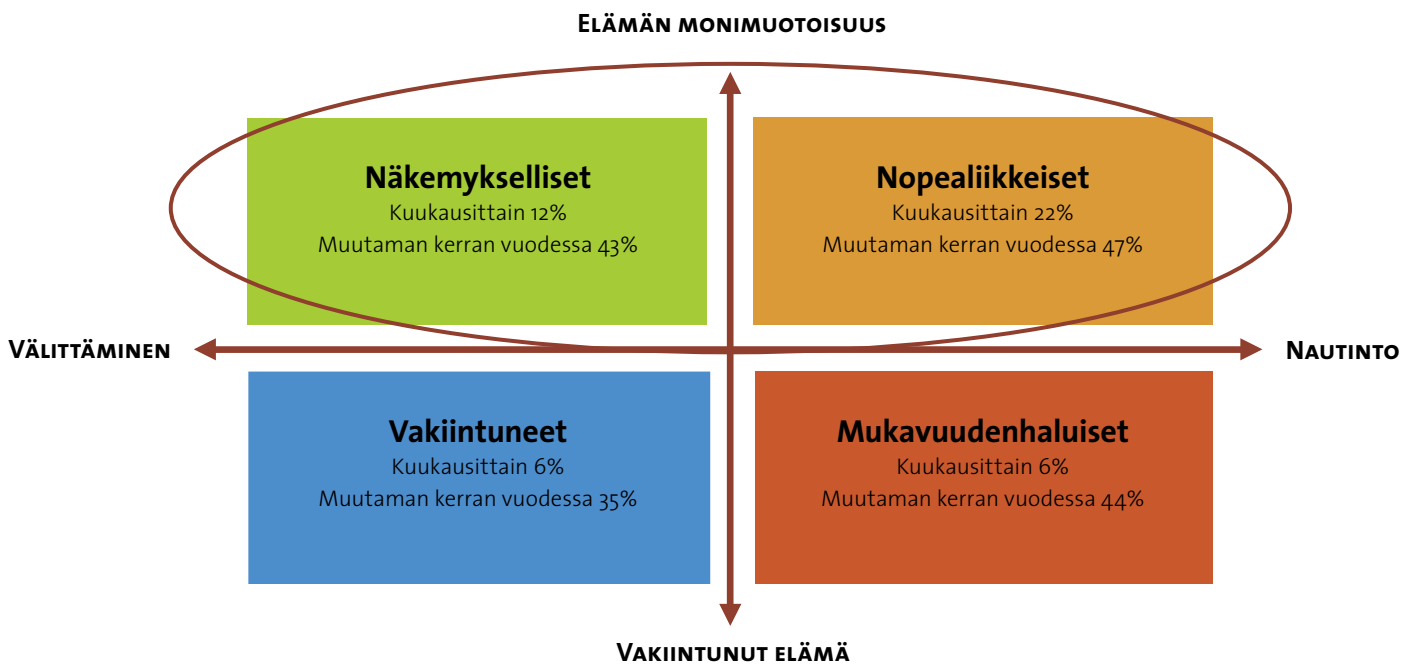
Tutkimusohjelma tarjoaa monenlaista tietoa, miten suomalaiset käyttävät aikaansa. Sosiokulttuuriseen avaruuteen on asetettu eri-ikäiset suomalaiset sanomalehtien lukijoina, television katsojina, DVD-elokuvien lainaajina, nettilataajina ja internetin käyttäjinä. Erityisen paljon ajattelun aihetta RISC Monitor antaa

¹ RISC s. 5

² RISC s. 13

³ RISC s. 6

Käyn elokuvissa...

Kuva 3

kuvatessaan yllä esiteltyjä nelikenttähenkilöitä elokuvateattereissa kävijöinä (Kuva 3).

Näkemyksellisen ryhmän henkilöistä 12 % kävi elokuvissa kuukausittain ja 43 % muutaman kerran vuodessa. Nopealiikkeisistä löytyvät elokuvateattereiden suurkuluttajat. Heistä 22 % katsoi elokuvan elokuvateatterissa kuukausittain. 47 % nopealiikkeisistä kävi elokuvateattereissa muutaman kerran vuodessa. Vakiintuneissa vastaavat prosenttiluvut olivat 6 ja 35. Mukavuudenhaluisista kuukausittain elokuvateattereissa kävi 6 % ja muutaman kerran vuodessa 44 %. Kun nämä luvut suhteutetaan yllä esitettyihin nelikenttien kokoihin, voidaan arvella, että suurimmat elokuvissa kävijöiden ryhmät löytyvät vakiintuneiden ja mukavuudenhaluisten lohkoista. Vaikka nopealiikkeisten ja näkemyksellisten käyntiprosentit ovat korkeammat, vakiintuneiden ja mukavuudenhaluisten suuremmat väestöosuudet kasvattavat näiden ryhmien osuutta elokuvateattereiden yleisöistä. Vakiintuneiden ryhmässä klassikkoelokuvat ja kotimaiset elokuvat ovat suosituimpia, mukavuudenhaluiset katsovat ulkomaisia elokuvia ja hyvin usein omissa kotiteattereissaan.

Kotimaisen elokuvan osalta voi kysyä, katsovatko nopealiikkeisten ja näkemyksellisten ryhmien ihmiset

suomalaisia elokuvia. Onko vakiintuneiden ryhmä se pääyleisö, jolle kotimaiset elokuvat suunnataan? Tulevaisuuden kannalta olisi antoisaa tietää, mikä on nopealiikkeisten ja näkemyksellisten ryhmien suhde kotimaiseen elokuvaan. Kun suomalainen tyttöystuntuu olevan erityinen muutosvoimavara, nuorten naisten suhteesta kotimaiseen elokuvaan voisi kysyä enemmän.

Elokuvajakelun toisessa think tank -tilaisuudessa 29.4. Finnkinon ohjelmistopäällikkö Toni Lähteinen kertoi kiinnostavia kuulumisia. Jos sopivaa tarjontaa olisi, Finnkino esittäisi monenmittaisia elokuvia – jopa lyhytelokuvia – teattereiden väliaikaohjelmistona tai pitkien elokuvien alkukuvina. RISC Monitor -tutkimusohjelmaan suhteutettuna tällainen ajattelu osoittaa, että suurella teatteriketjulla on halua monipuolistaa yleisösuhdettaan ja luultavimmin palvella entistä paremmin muutosvoimien kärjessä kulkevia nopealiikkeisten ja näkemyksellisten ihmisten ryhmiä.

Kotimaisen elokuvan yleisöt

Nämä tiedot mielessä on hyvä palata elokuvasäätöön Parametralla tammikuussa 2008 teettämään tutkimukseen, joka kartoitti suomalaisten elokuvankatse-

lua eri jakelukanavissa. Tutkimuksessa tarkasteltiin myös kotimaisten elokuvien katseluun liittyviä tottumuksia ja mielikuvia. Parametran tutkimus vahvistaa kiinnostuneisuudesta kotimaista elokuvaa kohtaan sen, mitä RISC Monitorin perusteella voi ounastella. Kiinnostuneimpia kotimaisesta elokuvasta yleensä ovat 45–59-vuotiaat (89 % kiinnostuneita). Vähiten kotimainen elokuva yleensä kiinnostaa 15–24-vuotiaita (67 %)⁴. Hahmottaessaan mielikuvaa suomalaisesta elokuvasta tutkimus selvitti, mitä kotimaisen elokuvan lajityypeistä pidettiin kiinnostavimpana. Kärjessä olivat komedia (ei kuitenkaan romanttinen komedia), dokumenttielokuva, historiallinen elokuva, ihmissuhde-elokuva, elämäkertaelokuva ja jännityselokuva. Listaa on helppo ymmärtää, jos kiinnostuneimpia kotimaisista elokuvista yleensä ovat varttuneemmat ihmiset.

Parametran tutkimus vahvistaisi sitä epäilyä, että RISC Monitorin esittelemä nopealiikkeisten ryhmä tai nuoret naiset muutosvoimana eivät pitäisi kotimaisia elokuvia itselleen merkityksellisinä. Pyytäessään haastateltaviltaan arviota kotimaisesta elokuvasta ja sen vertailusta ulkomaisiin elokuviin tutkimus käytti myös avointa kysymystä, jossa vastaaja sai omin sanoin kertoa, mitä mieltä hän on kotimaisesta elokuvasta⁵. 15–24-vuotiaista monikaan ei pidä kotimaisen elokuvan aiheita itseään kiinnostavina. Nuoret naiset olivat kiinnittäneet huomiota siihen, että samat näyttelijät esiintyvät useissa elokuvissa. Tutkimus oli kirjannut muutamia suoria lainauksia vastauksista:

”Näyttelijät elokuvissa ratkaisee hyvin paljon. Yleensä kotimaisissa elokuvissa pyörii samat näyttelijät, mutta se ei haittaa; vaihtelua voisi kuitenkin olla. Kotimainen draamaelokuva kiinnostaisi kovasti.”

”Suomessa tehdään paljon samanlaisia elokuvia, aina on historiallisia sotaelokuvia tai ihmissuhde-elokuvia. On ärsyttävää, että samat näyttelijät ovat aina samoissa elokuvissa ja samoissa tv-sarjoissa. Toivoisin lisää vaihtelevuutta elokuvien aiheisiin ja näyttelijävalintoihin.”

”Tuotantoon pitäisi panostaa enemmän. Suomessa ei tehdä kovin mielekkäistä aiheista elokuvia. Vaikka näyttelijät ovat aika hyviä, käsikirjoitukset ovat vähän heikkolaatuisia.”

Uudesta yhteisöllisyydestä

RISC Monitor piirtää hyvin mielenkiintoisella tavalla kuvaa myös uusyhteisöllisyydestä ja sen heimolais-

ta eli nettiaktiiveista⁶. Tutkimus kysyy, onko kansa jakautumassa kahtia tämän uusyhteisöllisyyden suhteen. Netin ei-aktiivikäyttäjät arvostavat kovaa työn tekemistä. He eivät kaipaa nautintoa tai hemmottelua. Tämä ryhmä sanoo kilpailulle ei, ja on sitä mieltä, että ”maailma on tullut hulluksi”, sillä ”ihmisen tulee pärjätä yksin”. Nettiaktiivit arvostavat myös kovaa työn tekemistä. He sen sijaan kaipaavat nautintoa, hemmottelua, lisää aikaa. Heitä kiehtovat riskit, haasteet ja kilpailu. Nettiaktiivit ovat toiveikkaita tulevaisuuden suhteen, eivätkä heitä häiritse elämän odottamatomat asiat. He kaipaavat sosiaalisuutta, yhdessäoloa, halua vaikuttaa. Nettiaktiivit ovat kiinnostuneita politiikasta ja valmiita osoittamaan mieltään hyvien asioiden puolesta. Tästä yhteisöstä ovat lähteneet monet ylikansallisten yhtiöiden tuoteboikotit. Kuluttajina he ovat aktiivisia ja hyvin vaativia myös aivan tavallisten kauppojen suhteen. Nettiaktiivit käyvät ikäisiinsä verrattuna paljon elokuvissa, vaikka he lataavat runsaasti sisältöä myös netistä.

Nettiaktiivien profiiliin tutustuessa alkaa tuntua siltä, että tekijänoikeusjärjestöt eivät ole onnistuneet retoriikassaan, kun tekijänoikeuksista ei ole tullut koko yhteiskunnan tunnustamaa arvoa. Ovatko tekijänoikeuksien haltijat pyrkineet liittoutumaan nettiaktiivien kanssa? Heidän osallistumishalustaan, argumentointikyvystään ja poliittisesta aktiivisuudesta voisi olla hyötyä suuremmisakin tekijänoikeuden kiistakysymyksissä.

■ MARJA PALLASSALO

⁴ Parametra s. 15

⁵ Parametra s. 17

⁶ RISC s. 36–38

Lähteet:

- Parametra Oy: Kotimaisen elokuvan yleisöt. Tammikuu 2008 (www.ses.fi/fi/julkaisut.asp)
- TNS Gallup: RISC Monitor -tutkimusohjelma 2007–2008. Missä mennään Suomi? Suomen elokuvasäätiö 23.1.2009 (http://www.ses.fi/dokumentit/RISC_Monitor_tutkimusohjelma_07-08.pdf)

MEDIA

A programme of the European Union

Ajankohtaiset hakukierrokset

Televisiolevitystuki (Call 20/2008)

Uusi televisiolevitystuen hakukierros julkaistiin 23.8. 2008. Tuen hakukriteerit ovat pääosin kuten viime hakukierroksellakin, vain joitakuita pienenhköjä muutoksia sääntöihin on tehty.

Tuen hakijana toimii itsenäinen tuotantoyhtiö. Hakukelpoisella televisio-ohjelmalla on vähintään kolme ennakko-ostoon tai yhteistuotantoon sitoutunutta tv-yhtiötä kolmesta erikielisestä maasta. Ohjelman pitää olla vähintään joko 50 minuutin pituinen (fiktio) tai 25 minuutin pituinen (dokumenttielokuvat ja animaatiot). Komissio on varannut noin 11,4 miljoonaa euroa tv-levitystuen tälle hakukierrokselle.

Hakemuksia arvioidaan pisteytyksen avulla. Pisteytyksen perusteissa painotetaan jatkossa ennakkoston lisäksi projektin alkuperämaata, rahoituksen rakennetta, projektin laatua ja myyntiagentin sitoutumista projektiin sekä yhtiön aikaisempia kansainvälisiä myyntejä edellisen viiden vuoden ajalta. Pisteitä saa myös eurooppalaisen kulttuuriperinnön ja kulttuurin monimuotoisuuden edistämisestä. Pisteytykseen on tehty joitakin muutoksia verrattuna edelliseen hakukierrokseen.

Käytännössä pisteitä jaetaan seuraavasti (0–100):

- Eurooppalainen ulottuvuus ja hankkeen rahoitus – enintään 45 pistettä.
(= kanavien ennakko-ostot)
- Kansainvälisen myyntiagentin sitoutuminen hankkeeseen – enintään 10 pistettä
- Hankkeen kansainvälinen potentiaali – enintään 25 pistettä

- Eurooppalaisen kielellisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden edistäminen – enintään 7 pistettä (= kieliversiot)
- Eurooppalaisen kulttuuriperinnön edistäminen – enintään 3 pistettä
- Yhtiön aikaisemmat kv-myyntit edellisen viiden vuoden aikana – enintään 10 pistettä

Tuki on suunnattu tv-tuotannoille, joten elokuvateatterilevitystä ei hyväksytä, paitsi jos kyseessä on pieni hakijamaa ja kotimainen teatterilevitys ja ohjelman ensilähetys tapahtuu televisiossa. Dokumenttielokuvien kohdalla hyväksytään myös elokuvateatterilevitystä.

Hakijayhtiö voi hakea tuotannolleen Media 2007 -ohjelman TV-levitystukea aikaisintaan kuusi kuukautta ennen varsinaisia kuvauksia ja viimeistään ensimmäisenä kuvauspäivänä. Tuotanto on hakukelpoinen kun yllämainittujen ehtojen lisäksi vähintään 50 % rahoituksesta on olemassa. Tuen suuruus on enintään 12,5 % tuotantobudjetista fiktioille ja animaatioille ja enintään 20 % dokumenttielokuville. Tuen määrä on enintään 300 000 dokumentille ja 500 000 euroa fiktiolle ja animaatiolle. Tuen maksuaikataulu: Ensimmäinen kuvauspäivä oikeuttaa 40 % tuesta, väliraportti 20 % ja loppuselvitystä vastaan saa loput 40 % tuesta.

Jos tuen määrä ylittää 25 000 euroa, hakijan pitää liittää hakemukseen kopio viimeisestä valmiista tilinpäätöksestä. **TV-LEVITYSTUEN SEURAAVA HAKUAIKA ON 26. KESÄKUUTA 2009.**

izi Audiovisual (Call 28/2008)

Uusin izi Audiovisual -tuki julkaistiin 15. marraskuuta 2008. Tuen tavoitteena on helpottaa tuotantoyhtiön rahoituksen saantia pankeilta ja muilta rahoittajilta.

i2i-tuki on suunnattu itsenäisille eurooppalaisille tuotantoyhtiöille. Tukea voi hakea fiktioille (kesto vähintään 50 minuuttia), dokumenteille (kesto 25 minuuttia) ja animaatioille (kesto 24 minuuttia).

Tuki on enintään 50 000 euroa per projekti tai 50 % rahoituskuluista (enintään 60 % alhaisen tuotantokapasiteetin maille, joihin Suomi kuuluu). Tuki on vähintään 5000 euroa. i2i Audiovisual -tukea on jaossa tällä hakukierroksella noin 3 miljoonaa euroa.

TUKEA VOI HAKEA JOKO

MODUULI 1: vakuutusmaksuihin tai

MODUULI 2: valmistumisvakuutukseen

(Completion Guarantee) tai

MODUULI 3: rahoituskuluihin

Huom! Tuotannoille, joille on myönnetty TV-levitystukea, ei voida myöntää i2i-tukea.

izi-pisteytys

PROJEKTIT PISTEYTETÄÄN SEURAAVASTI:

10 pistettä Median hankekehittelytuesta (single tai slate funding)

10 pistettä pankkiluotosta (credit agreement)

10 pistettä alhaisen tuotantokapasiteetin maan hakijalle

5 pistettä uusille jäsenmaille

3 pistettä yhteistuotannoista

Aikataulu

Tuotantoyhtiö voi hakea tukea enintään kahdelle projektille. Yhdelle tuotantoyhtiöille voidaan myöntää enintään 100 000 euroa i2i-tukea.

Tuen deadlinet ovat 2. helmikuuta 2009 hankkeille, jotka käynnistyvät 1.7.2008–2.2.2009 (ts. kuvaukset aloitettiin edellä mainittuna aikana) ja 7. HEINÄKUU-**TA 2009** hankkeille, jotka käynnistyvät 1.1.–7.7.2009. Tuki maksetaan kahdessa erässä: 70 % kun sopimus on allekirjoitettu ja 30 % kun loppuselvitys on tehty. Hakemusten käsittely kestää enintään viisi kuukautta.

Harkinnanvarainen levitystuki (Call 22/08)

Rahaa tällä harkinnanvaraisen levitystuen hakukierroksella on jaossa 12 250 000 euroa. Tuosta summasta noin 40 % kohdistetaan pienen budjetin elokuville (budjetti alle 3 milj. €) ja noin 60 % budjetiltaan kes-

kilookkaa edustaville elokuville (budjetti 3–15 milj. €). Elokuvat, joiden budjetti on yli 15 miljoonaa euroa, eivät kuulu tuen piiriin. Tukea voi saada myös digitaalisten kopioiden levitykseen.

Tärkein ehto harkinnanvaraisen tuen hakemisessa on ”grouping”, jossa vähintään viisi levittäjää eri Media 2007 -ohjelman jäsenmaista on sopinut saman elokuvan levityksestä. Tuki kohdistuu elokuvan levitys- ja markkinointikuluihin. Median tuki voi olla enintään 50 % koko kampanjan kustannuksista tai max. 150 000 euroa levittäjää ja elokuvaa kohti.

Harkinnanvaraisen levitystuen seuraava hakuaika on **1.7.2009**.

Video on Demand and Digital Cinema Distribution (Call 02/2009)

Video on Demand and Digital Cinema Distribution -tuki on suunnattu kahdenlaisille hankkeille: VoD-hankkeille ja digitaalista sisältöä elokuvateattereihin jakaville hankkeille.

Vuonna 2007 ensimmäisen kerran julkaistu Video on Demand and Digital Cinema Distribution -tuen tavoitteena on edistää eurooppalaisten elokuvien digitaalisia levityskanavia. Kyseeseen tulevat niin Video On Demand -palvelut internetissä tai TV:ssä kuin elokuvien digitaalinen levitys elokuvateattereissa. Hakukelpoisessa hankkeessa on mukana tuottajia, levittäjiä, teatterinomistajia tai muita tahoja useista Euroopan maasta ja elokuvia vähintään neljästä eri maasta. Tukimuodolla (Call for proposal 02/2009) on vuonna 2009 yksi hakuaika, joka päättyy **15.7.2009**. Tuen kokonaisbudjetti tälle vuodelle on noin 8 miljoonaa euroa.

Pilot Projects (Call 01/2009)

Pilot Projects -tukea voivat hakea Media 2007 -ohjelman jäsenmaissa toimivat yhtiöt ja organisaatiot. Hakukelpoisella hankkeella pitää olla eurooppalainen lisäarvo ”European dimension”. Ehto täytetään niin, että hankkeeseen osallistuu vähintään neljä Media 2007 -ohjelmaan kuuluvaa maata ja vähintään kolme eri kielialuetta. Tukea voidaan myöntää enintään 50 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Tänä vuonna komissio on varannut 2 miljoonaa euroa tälle tukiohjelmalle. Hankkeet, joille tukea haetaan, voivat olla kestoltaan 1–3 vuoden projekteja ja niiden tulee alkaa 1.1.–31.12.2010.

VUODEN 2009 AIHEET OVAT:

- *Levitys*: Luodaan uusia levitys- ja myynninedistämiskanavia eurooppalaiselle sisällölle tarjoamalla yksilöllisiä palveluja.
- *Open Media Production Environment*
- *Levitys – promootio ja markkinointi*: miten saada katsojat mukaan paikallisiin elokuvayhteisöihin nykytekniikan avulla
- *Aikaisemmin tuetut hankkeet*: hankkeet, jotka ovat aikaisemmin saaneet Media-tukea kokeiluhankkeiden toteuttamiseen

Vuoden 2009 hakukierroksen (Call for proposal 01/2009) hakuaika päättyy **15.7.2009**.

Juuri julkaistuja hakukierroksia:

Promotion / Access to Market (Call 09/2009)

Koulutus / Continuous training (Call 04/2009)

Molempien deadline **7.8.2009**.

Lue lisää: www.mediadesk.fi

Eurimagesin hakuajat vuonna 2009

Eurimages on siirtynyt neljän päätöskokouksen rytmiiin vuonna 2009. Tuotanto- ja jakelutukien seuraava ja samalla vuoden viimeinen hakuaika päättyy **5.10.2009**. Päätöskokous on 16.12.2009. Eurimages on Euroopan neuvoston alainen rahasto, joka tukee yhteistuotantoja, eurooppalaisen elokuvan jakelua ja digitaalisten kopioiden valmistamista. Eurimagesissa on 33 jäsenmaata ja tukibudjetti vuonna 2009 on noin 20 miljoonaa euroa. Tarkat tukiohjeet ja lisätietoja osoitteesta http://www.coe.int/T/DG4/Eurimages/Default_en.asp tai Suomen Eurimages-jäseneltä Petri Kempiseltä, petri.kempinen@ses.fi.

Ajankohtaista MEDIA-koulutusta

Käsikirjoituskurssit

Independent Film Foundation: ScripTeast

KOHDERYHMÄ: Kurssi on tarkoitettu kokeneille käsikirjoittajille Itä- ja Keski-Euroopasta. Myös suomalaiset käsikirjoittajat voivat hakea kurssille.

KURSSIOHJELMA: ScripTeast -koulutus kestää kokonaisuudessaan vuoden ja pitää sisällään kolme workshopia eri puolilla Eurooppaa ja kaksi online-sessiota. Kurssi on tarkoitettu kokeneille käsikirjoittajille pitkän näytelmäelokuvan kehittelyyn. Kurssin aikana kehitellään osallistujien käsikirjoituksia kansainvälisille markkinoille. Kurssin vetäjinä toimii ammattitaitoisia Creative Advisoreita ja kaksi Head of Studies- opettajaa. Kurssi aikataulu on seuraava: ensimmäinen workshop pidetään **SYYSKUUSSA 2009** Sterdynissä Puolassa, toinen workshop on Berliinissä **HELMIKUUSSA 2010** Berliinin elokuvafestivaalin aikana ja kolmas sessio on Cannesissa **TOUKOKUUSSA 2010** Cannesin festivaalin aikaan.

HINTA: Kurssi maksaa 300 euroa.

HAKEMINEN: Kurssille tulee hakea **30.6.2009** mennessä. Kurssille otetaan 12–18 käsikirjoittajaa.

YHTEYSTIEDOT:

info@sripteast.pl, www.sripteast.eu

SOURCES 2 –

Script Development Workshop

KOHDERYHMÄ: Pitkien elokuvien käsikirjoittajat, käsikirjoitustiimit, tuottajat, script editorit ja ohjaajat. Oma ryhmä myös luovien dokumenttien käsikirjoittajille (sekä teatteri- että tv-levitykseen tarkoitettut). Käsikirjoittajille suositellaan osallistumista tuottajiensa kanssa.

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ: Ohjelman puitteissa keskitytään erityisesti käsikirjoituksiin, jotka pohjautuvat kirjoittajien kulttuuriseen ja sosiaaliseen taustaan, mutta jotka ovat kansainvälisesti kiinnostavia. Koulutuksen painopisteitä ovat kirjoitusmenetelmät, tekstianalyysit ja tekstin työstäminen ja uudelleen kirjoittaminen.

KURSSIOHJELMA: Koulutus koostuu viikon workshopista, jossa käsikirjoituksia työstetään eteenpäin. Workshopin aikana kaksi ryhmää työskentelee pitkän elokuvakäsikirjoituksen ja yksi ryhmä luovan doku-

menttielokuvan käsikirjoituksen parissa. Workshopin jälkeen osallistujat työstävät käsikirjoituksiaan noin 12 viikon ajan, jolloin heillä on mahdollisuus konsultoida Sources-ohjaajansa kanssa ja lopuksi on vielä yhden päivän seurantatapaaminen ryhmän kesken. Seuraava workshop pidetään marraskuussa 2009 Grazissa Itävallassa.

HINTA: Ilmoittautumismaksu 100 euroa/projekti/kirjoittaja ja osallistumismaksu 1 800 euroa/projekti/kirjoittaja, saman projektin muut henkilöt 900 euroa/henkilö.

HAKEMINEN: Hakuaika marraskuun workshopiin päättyy **1.7.2009**.

YHTEYSTIEDOT:

info@sources2.de, www.sources2.de

SOURCES:

Projects & Process

KOHDERYHMÄ: käsikirjoittajat, script editorit, commissioning editorit, tuottajat, käsikirjoitusopettajat, tuotantoneuvojat ja mentorit

KURSSIOHJELMA: Kurssi alkaa kolmen päivän workshopilla, jossa on luento-opetusta ja ryhmätyöskentelyä. Workshopia seuraa kolmen kuukauden jakso, jonka aikana kurssi jatkuu sähköpostin välityksellä ja lopuksi kokoonnutaan vielä toistamiseen yhteen. Kurssilla käsitellään sitä, miten mentor voi tukea, ymmärtää ja opastaa käsikirjoittajaa käsikirjoitusprosessin aikana. Prosessiin kuuluu mm. käsikirjoituksen analysoiminen, kirjoittajaan ja hänen kirjoitustapaansa tutustuminen, kuhunkin prosessiin sopivan metodin valinta, tekstin arviointi sen eri vaiheissa ja uusien metodien kehittäminen. Kurssi pidetään **14.–18.10.2009** Prahassa.

HINTA: Kurssin hinta on 750 euroa sisältäen kurssimateriaalit, majoituksen, ateriat ja kurssin jälkeisen seurannan.

HAKEMINEN: Kurssille otetaan 9 osallistujaa. Hakemukset tulee lähettää viimeistään **1.8.2009**.

YHTEYSTIEDOT:

info@sources2.de, http://www.sources2.de

Tuotantokurssit

ACE

KOHDERYHMÄ: ACE järjestää koulutusta vähintään yhden pitkän elokuvan tuottaneille itsenäisille tuottajille, jotka työskentelevät aktiivisesti kansainvälisille

markkinoille suunnatun tuotantoprojektin parissa.

KURSSIOHJELMA: ACE on ennen kaikkea eurooppalaisten tuottajien verkosto, johon pääsee mukaan käytyään 14 kuukautta kestävä ACE-koulutus. ACE-vuosi alkaa marraskuussa 2009, jolloin on yksi workshop Saksassa ja joulukuussa 2009 toinen workshop Ranskassa. Workshoppeissa keskitytään pitkien elokuvien kehittämiseen ja eurooppalaisten tuottajien verkoston syventämiseen. Workshopit koostuvat tapaustutkimusten esittelyistä, kansainvälisten markkinoiden ja elokuvien rahoituslähteiden analysoinnista. ACE:n asiantuntijat seuraavat tuottajien projektien kehittymistä. Seuranta sisältää kaikki avainalueet kuten käsikirjoituksen, editoinnin, rahoituksen, levityksen ja markkinoinnin. ACE-vuosi jatkuu maaliskuussa 2010 workshopilla Tsekin tasavallassa ja Cannesin elokuvajuhlilla on myös vuosittainen ACE-tuottajien tapaaminen.

Reilun vuoden koulutusjakson jälkeen on mahdollista liittyä ACE Networkiin, jossa on nykyään jo yli 100 eurooppalaista tuottajaa ja yhteydenpitoa on verkon välityksellä ja suurimmilla festivaaleilla, kuten Cannesissa vuosittain. Koulutuksen jälkeen ACE Networkin jäsenmaksu on 700 euroa vuodessa.

HINTA: Koulutuksen hinta on 5 500 euroa. Hinta pitää sisällään kaikkien workshopien osallistumiskulut ja majoitukset. Matkat osallistujat maksavat itse.

HAKEMINEN: ACE -tuottajakoulutukseen on vain yksi hakuaika vuodessa ja se päättyy aina heinäkuun alussa. Seuraava hakuaika päättyy **2.7.2009**. Hakukaavakkeita ja -ohjeita saa ACE -toimistosta. Hakijat haastatellaan lokakuun alkupuolella 2009 Pariisissa. Kurssille otetaan 12–15 tuottajaa.

YHTEYSTIEDOT:

info@ace-producers.com, www.ace-producers.com

Erich Pommer Institute:

Digital Content Distribution

KOHDERYHMÄ: Kurssi on suunnattu tuottajille, levittäjille, commissioning editoreille, myyntiagenteille jne. **KURSSIOHJELMA:** Nelipäiväisen seminaarin tarkoituksena on antaa tuottajille ja levittäjille mahdollisimman käytännönläheistä tietoa siitä, miten parhaiten hyödyntää digitaalisen maiseman muutokset omassa työssään. Kurssilla käsitellään mm. digitaalisuuteen liittyviä tekijänoikeus- ja muita lakiasioita, digitaalisen sisällön lisensointia, kaupallisia malleja, markkinointia ja brändäystä. Seminaari pidetään San Sebastianissa Espanjassa **13.–17.9.2009**.

HINTA: Kurssi maksaa 1250 euroa sisältäen kurssimateriaalin, majoituksen ja täyshoidon.

HAKEMINEN: Kurssipaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä eli kannattaa olla ajoissa liikkeellä. Ilmoittautumiset viimeistään noin kaksi viikkoa ennen seminaaria. Kurssille otetaan 30 osallistujaa.

YHTEYSTIEDOT:

radojevic@epi-medieninstitut.de, www.epi-media.eu

European co-production:

Legal and financial aspects -workshop

KOHDERYHMÄ: tuottajat, tuotantoyhtiöiden johtajat ja muut laki- ja rahoitusasioita hoitavat elokuva-alan ammattilaiset (pitkät elokuvat ja tv-tuotannot)

KURSSIOHJELMA: Kurssin runkona on kaksi esimerkkielokuvaa, joiden kautta tarkastellaan kehitty-, tuotanto-, levitys-, rahoitus ja lakiasioita. Lisäksi kurssilla käydään läpi Euroopan eri maiden rahoitusrakenteita, yhteistuotantojen vaatimaa sopimusproblematiikkaa, levitysmahdollisuuksia ja lakiasioita. Workshop pidetään **21.-25.10.2009** Badenissa Itävallassa.

HINTA: Kurssihinta on 1250 euroa. Hinta sisältää kurssimateriaalin ja majoituksen täyshoidolla, mutta ei matkoja. Kurssinjärjestäjä myöntää osalle hakijoista tukea matkakuluihin.

HAKEMINEN: Hakemuksia otetaan vastaan niin kauan kunnes paikat ovat täynnä. Viimeisiä paikkoja voi kysellä vielä ihan lähellä kurssiakin. Suositellaan kuitenkin hakemaan viimeistään noin kuukautta ennen kurssia. Kurssille otetaan 30 osallistujaa.

MUUTA: Osoitteessa <http://www-legalbasics.org> tietoa media- ja audiovisuaalisen alan lakiasioista, jotka koskettavat televisio- ja elokuvatuotantoja.

YHTEYSTIEDOT:

radojevic@epi-medieninstitut.de, www.epi-media.eu

MAIA Workshop: Marketing and Distribution in Development

KOHDERYHMÄ: Nuoret eurooppalaiset tuottajat, jotka valmistelevat ensimmäistä pitkä elokuvansa.

KURSSIOHJELMA: Viisipäiväiset MAIA-workshopit on tarkoitettu nuorille uransa alussa oleville tuottajille. Tämän vuoden kolmas MAIA workshop pidetään **5.-9.10.2009** Bratislavassa Slovakiassa. Kurssin teemana on markkinointi ja levitys osana elokuvan kehitysprosessia.

HINTA: Kurssin hinta on 600 euroa ja se sisältää kurssimaksun ja majoituksen.

HAKEMINEN: Haku aika kurssille päättyy kuukautta ennen kurssin alkua eli **5.9.2009**. Kurssille otetaan 20 osallistujaa.

YHTEYSTIEDOT:

maia@fabulafilm.com, www.fabulafilm.com

EAVE:

Film Marketing Workshop

KOHDERYHMÄ: Kurssi on tarkoitettu tuottajille, levittäjäyhtiöiden tiedotus- ja markkinointipuolen ammattilaisille, festivaalijärjestäjille ja erilaisille kansallisille organisaatioille, jotka työskentelevät elokuvamarkkinoinnin parissa.

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ: Kurssi on tuottajille ja muille elokuvamarkkinoinnin parissa työskenteleville tarkoitettua markkinointikoulutusta, jossa käsitellään elokuvan markkinointiin liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia kaikissa tuotantovaiheissa aina käsikirjoittamisesta jakeluun. Kurssille voi hakea joko ajankohtaisen hankkeen kanssa tai ilman hanketta.

KURSSIOHJELMA: Film Marketing Workshop on neljän päivän intensiivivorkshop, jossa alan asiantuntijoiden johdolla käsitellään elokuvamarkkinoinnin osat alueet kuten käsikirjoituksen kehittäminen, pitching, markkinointimateriaalien visuaalinen suunnittelu, lehdistötyö, kansainvälisen markkinoinnin ja festivaalien budjetointi ja still-kuvaus. Opetuksessa käytetään case studeja ja henkilökohtaista tutorointia. Kurssi pidetään **LUXEMBURGISSA JOULUKUUSSA 2009**.

HINTA: Film Marketing Workshopin hinta on 1 000 euroa ja jos olet käynyt EAVE-tuottajakoulutuksen tai Film Finance Forumin, hinta on 800 euroa.

HAKEMINEN: Kurssille tulee hakea **1.11.2009** mennessä. Kurssille voi hakea oman projektin kanssa tai ilman projektia. Hakemuksen tulee sisältää motivaatiokirje, hakulomake, CV, kuvaus yhtiöstä ja projektin tiedot. Kurssille otetaan noin 30 osallistujaa.

YHTEYSTIEDOT:

tina@eave.org, www.eave.org

Animaatiokurssit

CARTOON:

Master Feature 2009

KOHDERYHMÄ: Animaatioelokuvien tuottajat, ohjaajat, levittäjät, käsikirjoittajat, tv-ostajat, julkisen ja yksityisen tahon rahoittajat

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ: Kolmipäiväisellä Cartoon Feature -kurssilla paneudutaan pitkän animaatioelokuvan luomiseen, rahoittamiseen ja levittämiseen kaikissa medioissa: elokuvateatterit, TV, DVD, on-line jne. Käsitellään myös uusia rahoituslähteitä ja niiden vaikutusta tuotantoon. Mietitään mikä on paras tapa markkinoida pitkää animaatioelokuvaa? Lisäksi aiheena on digitaalisen levityksen vaikutus alaan: miten VOD ja muut uudet digitaaliset levityskanavat voivat tuottaa? Seminaarin tavoitteena on alan keskeisten toimijoiden verkostoiminen ja tiedon välittäminen siitä, mikä alalla on muuttumassa juuri nyt ja mitkä ovat ajan trendit. Cartoon Feature järjestetään **LOKAMARRASKUUSSA** Malagassa Espanjassa.

HINTA: Kurssin hinta on 400 euroa/osallistuja. Hinta sisältää kurssimateriaalin ja ateriat. Majoitus ja matkat eivät sisälly hintaan. Cartoon järjestää majoituksen.

HAKEMINEN: Hakuaika kurssille päättyy lokakuussa 2009.

YHTEYSTIEDOT:

masters@cartoon.skynet.be

tai yolanda.alonso@cartoon.skynet.be

www.cartoon-media.be

3D Artist for Animated Features and TV series

KOHDERYHMÄ: Kurssi on tarkoitettu animaatioalan ammattilaisille: hahmoanimaation ja taustakuvien suunnittelijoille, konsepti- ja 3D-taiteilijoille, mallintajille ja kouluttajille.

KURSSIOHJELMA: Kolme kuukautta kestävä kurssin aikana opiskellaan Maya-ohjelmaa, konseptisuunnittelua, mallintamista, 3D-taustojen tekemistä, valaisua, teksturointia, renderöintiä ja kurssin lopussa kukin tekee oman harjoitustyön. Kurssin tavoitteena on antaa eurooppalaisille 3D-ammattilaisille sellaiset taidot, joita tämän päivän animaatiostudiot ja pelitalot tarvitsevat. Kurssin on suunnitellut johtavan tanskalaisen pelitalon pääanimaattori. Kurssi pidetään Viborgissa Tanskassa **7.9.–11.12.2009**.

HINTA: Kurssi maksaa 2750 euroa. Hinta ei sisällä majoitusta.

HAKEMINEN: Kurssille tulee hakea viimeistään **10.8.2009**. Kurssille otetaan 12 opiskelijaa. Hakulomake ja tarkemmat tiedot löytyvät osoitteesta: www.animwork.dk

YHTEYSTIEDOT:

tim@animwork.dk, www.animwork.dk

Dokumenttikurssit

Archidoc 2009

KOHDERYHMÄ: Arkistomateriaaliin pohjautuvan dokumenttielokuvan parissa työskentelevät ohjaajat ja tuottajat

KURSSIOHJELMA: Archidoc-kurssi koostuu ammattilaisten master class-luennoista, case study-elokuvien esittelystä ja analyysistä sekä tiivistä oman projektin kehittelystä tutorin avustuksella. Kurssilla käsitellään mm. arkistomateriaaliin pohjautuvan dokumentin käsikirjoitusprosessia, leikkausta, copyright-kustannuksia ja elokuvan myymistilannetta eli pitchausta. Kurssi pitää sisällään kolme workshopia, joista ensimmäinen kuuden päivän sessio pidetään **LOKAKUUSSA 2009** Prahassa Tsekin tasavallassa, toinen kuusipäiväinen workshop **MARRASKUUSSA 2009** Pariisissa ja viimeinen sessio **TAMMIKUUSSA 2010** Pariisissa Ranskassa.

HINTA: Kurssimaksu on 2000 euroa. Kurssinjärjestäjältä voi kysyä erilaisia apurahoja, joita on tarjolla.

HAKEMINEN: Kurssille voi hakea **1.9.2009** saakka. Hakulomake osoitteessa www-femis.fr. Hakemuksen tulee sisältää hakulomake, projektikuvaus (max. 2 liuskaa), CV ja aiempi dokumentti. Kurssille otetaan 10 osallistujaa.

YHTEYSTIEDOT:

helena.fantl@femis.fr

<http://www.femis.fr>

Documentary Campus Masterschool 2010

KOHDERYHMÄ: Dokumenttielokuvien kirjoittajat, ohjaajat ja tuottajat sekä commissioning editorit

KURSSIOHJELMA: Koulutuksen aikana osallistujat kehittävät dokumenttielokuvaprojektejaan, joilla on potentiaalia kansainvälisillä markkinoilla. Kurssi on myös hyvä kanava luoda verkostoa muihin dokumentaristeihin ja rahoittajiin. Koulutus koostuu neljästä viiden päivän mittaisesta workshopista, joiden aiheet ovat seuraavat: käsikirjoitus ja tarinan kertominen (helmikuu 2010), kansainvälinen yhteistuotanto ja -rahoitus (toukokuu 2010), levitys ja markkinointi (heinäkuu 2010) ja pitchaaminen ja kehitettyjen projektien esittely (lokakuu 2010). Osallistujilla on myös mahdollisuus suorittaa intensiivinen harjoittelu kansainvälisesti tunnustetussa levitys- ja tuotantoyhtiössä. Jokaisella osallistujalla on kaksi tutoria projektikehittelyn ja käsikirjoittamisen aikana.

La femis

PROJEKTI: Projektin pitää olla sopiva intensiiviseen käsikirjoituksen kehittelyyn ja siinä tulee olla potentiaalia kansainväliseen levitykseen.

HINTA: Documentary Campus Masterschool kustantaa kaikki opetuksesta aiheutuvat kulut. Osallistujat maksavat majoitus- ja matkustuskulut. Projektinkehittelyn ja harjoittelun kustannukset pitää maksaa takaisin rahoittajille heti kun kehitetyt projektit menevät tuotantoon. (Kulut ovat osa tuotannon budjettia.)

HAKEMINEN: Kurssille voi hakea **30.9.2009** saakka. Kurssille otetaan 15 osallistujaa.

YHTEYSTIEDOT:

info@documentary-campus.com

www.documentary-campus.com

Documentary Campus: Secrets of Success

KOHDERYHMÄ: dokumenttituottajat, -ohjaajat, alan opiskelijat ja kaikki dokumenttielokuvan parissa työskentelevät

KURSSIOHJELMA: Documentary Campusin seuraavan kaksipäiväisen viikonloppuseminaarin otsikko on ”Documentaries: Secrets of Success”. Seminaari pitää sisällään kahdeksan case study -esitystä, joiden kautta kuullaan, millainen työ menestyneiden dokumenttielokuvien takana on. Case-elokuvien kautta seminaarissa keskustellaan dokumenttielokuvien kaikista aspekteista, kuten käsikirjoituksesta, dramatisoinnista, huumorista, pitchauksesta, levityksestä jne. Seminaari pidetään Kreetan saarella Haniassa Kreikassa **4.-5.7.2009**.

HINTA: Seminaarin hinta on 230 euroa per osallistuja. Hinta sisältää kurssimateriaalin ja ateriat. Opiskelijoille hinta on 110 euroa.

HAKEMINEN: Hakuaika Documentary Campusin seminaareihin päättyy viisi päivää ennen seminaaria eli **29.6.2009**.

YHTEYSTIEDOT:

info@documentary-campus.com

www.documentary-campus.com

Apurahaohjelmat

Nipkow Programm 2009

KOHDERYHMÄ: nuoret elokuva-alan ammattilaiset, joilla on muutaman vuoden kokemus alalta

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ: NIPKOW on apurahaohjelma, jonka tarkoituksena on antaa nuorille elokuva-alan ammattilaisille mahdollisuus syventää osaamistaan ja laajentaa kontaktejaan. Kansainvälinen jury valitsee vuosittain 24 apurahan saajaa, jotka itse ehdottavat ne osa-alueet tai aiheet, joihin haluavat apurahan turvin perehtyä. Osallistujia valitaan seuraavilta aloilta: management (tuotanto, markkinointi, rahoitus), uudet teknologiat (multimedia, interaktiivisuus, digitaalinen editointi), tietokoneanimaatio ja -design sekä käsikirjoitus.

PROJEKTI: Hakijat tekevät ehdotuksen projektista, jonka he haluavat apurahan turvin toteuttaa. Projektiehdotuksen laatu ja luonne on yksi valintakriteeri.

OHJELMA: Ohjelman puitteissa on mahdollisuus osallistua kursseille, tehdä yhteistyötä alan instituutioiden kanssa ja saada käytännön ohjausta asiantuntijoilta. Apurahaharjoitteluohjelma suoritetaan Berliinin alueella. Apurahan suuruus on **1500 EUROA** kuukaudessa, ja sen tarkoitus on mahdollistaa valittujen osallistujien täysipainoinen työskentely projektinsa parissa. Apurahakauden pituus riippuu projektin luonteesta, mutta yleensä se myönnetään **2-6 KUUKAUDELLE**.

HINTA: Apurahan lisäksi NIPKOWista voi hakea avustusta materiaali- ja matkakuluihin. Osallistujille ei ole tarjolla majoitusta.

KURSSIN KIELET: Englanti ja saksa. Koska Nipkow-apuraha on tarkoitettu käyttämään Berliinin seudulla, saksan kielen taidosta on apua, mutta se ei ole apurahan saannin edellytys.

HAKEMINEN: Seuraava hakuaika on **15.11.2009**.

MUUTA: Nipkow-aiheinen artikkeli luettavissa SES-infossa 1/2007 sivuilla 20–23. SES-infot luettavissa Suomen elokuväsäätien sivuilla www.ses.fi.

YHTEYSTIEDOT:

nipkow-programm@t-online.de, www.nipkow.de

Lisää tietoa Median tukemista kurseista Media Deskistä & www.mediadesk.fi

Tuotantotukipäätökset huhtikuu 2009

Jukka Asikainen:

Pitkät näytelmäelokuvat

VÄHÄN KUNNIOITUSTA

Siiri (25) muuttaa viimein pois kotoa. Hänen tavoitteensa on itsenäistyminen, unelmansa RAKKAUS. Kuten aika monella nuorella naisella. Ainakin yksi erottava tekijä kuitenkin on : Siiri on kehitysvammainen. Siirin itsenäistymispyrkimykset etenevät niin rahan kuin rakkauden saralla. Hän asuu uudistusmielisesä asuntolassa, eikä suostu enää elämään kansaneläkkeen turvin vaan hakeutuu töihin. Siiri uskaltaa jopa rakastua SANTERIIN (30), joka ei ole kehitysvammainen. Hetken onni kukoistaa. Siirin ystävä, samassa asuntolassa asuva SUSKI (23) haaveilee epätoivoisesti avioliitosta ja joutuu varomattomuuttaan seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi. Tämä sekä Siirin ja Santerin ennakkoluuloton rakkaus räjäyttävät ympäristön pinnan alle piilotetut asenteet näkyville.

Ohjaus: Pekka Karjalainen

Käsikirjoitus: Leena Virtanen

Kuvaus: Heikki Färm

Ääni: Pekka Karjalainen (Ilkka Väisänen, Oskari Viskari)

Lavastus: Tytti Tiri

Puvustus: Riitta Röpelin

Maskeeraus: Riikka Virtanen

Leikkaus: Kauko Lindfors

Musiikki: Pekka Karjalainen

Kuvaukset: 12.5–19.6.2009

Suunniteltu ensi-ilta: kevät 2010

Levittäjä: Disney

Rahoittava TV-yhtiö: YLE TV 1

Elokuvan kokonaiskustannukset: 533 000 €

Suomen elokuvasaatiön tuki: 292 000 €

Keskeiset näyttelijät: Outi Kero, Kari-Pekka Toivonen,

Svante Martin, Elena Leeve, Asko Vaarala,

Inkeri Kivimäki, Heikki Hela, Mia Lindström,

Sami Helle, Aapo Ahtola

Tuotanto: Riikka Poulsen / Meguru Production

Puh. (09) 6220 3014, 040 557 1722,

meguru@meguru.fi

Televisiosarjat

AVSKED (3x60MIN)

Avsked on monikerroksinen tarina ihmisistä, jotka kohdatessaan elämässään päätepisteen saavat todeta, että se onkin uuden alku. Sarja on rakenteeltaan episodimainen. Päähenkilöt eivät tunne toisiaan, mutta heidän elämänsä nivoutuvat yhteen ja kohtalonsa rishteävät yllättäen ja odottamatta.

Kertomuksen keskiössä ovat pieni poika Sebastian ja hänen isänsä, opettaja Tomas. Jokainen jakso alkaa ja päättyy Sebastianin ja Tomasin tarinalla.

Käsikirjoitus kiinnittyy vahvasti henkilöhahmojen arkielämään, salaisuuksiin ja tragedioihin. Se myös muistuttaa meitä siitä että elämä jatkuu eroista, menetyksistä ja jäähyväisistä huolimatta.

Sarja kattaa kahden vuoden ajanjakson ja se sijoittuu nykypäivän Helsinkiin.

Ohjaus: Ulrika Bengts

Käsikirjoitus: Johan Bargum, Tove Idström (perustuu Johan Bargumin samannimiseen alkuperäisteokseen)

Kuvaus: Jari Mutikainen

Lavastus: Sattva-Hanna Toiviainen

Puvustus: Mariella Rauhala

Musiikki: Peter Hägerstrand

Kuvaukset: Syksy 2009 / kevät 2010

Suunniteltu ensi-ilta: syksy 2010

Rahoittava TV-yhtiö: FST5, SVT

Elokuvan kokonaiskustannukset: 885 354 €

Suomen elokuvasaatiön tuki: 150 000 €

Tuotanto: Mari Kinnunen / FremantleMedia Finland Oy

Puh. 0207 567 800, mari.kinnunen@fremantlemedia.com

SIINÄ NÄKIÄ MISSÄ TEKIJÄ (2x63MIN)

Hannu Salaman samannimiseen romaaniin perustuva 2-osainen televisioelokuva kommunistisen vastarintaryhmän toiminnasta Tampereen Pispalassa jatkosodan aikana.

Santtu ja Maija Salmisen luona kokoontuva salainen vastarintaryhmä päättää pitää matalaa profiilia jatkosodan sytyttyä. Toiminta rajoitetaan sodanvastustajien lehtolehtisten levittämiseen ja pikkuvahingontekoon. Osaston nuoret kuitenkin toteuttavat omin päin desanttien johdolla sabotaasioperaatioita Tampereen seudun sotateollisuutta ja sähkötuotantoa vastaan. Santtu Salminen yrittää pitää koossa hajoaavaa toimintaa – ja avioliittoaan – mutta epäonnistuu. Utta iskua valmistelevat desantit ja nuoret jäävät

kiinni. Osa tuomitaan kuolemaan, osa kuolee poliisin kuulusteluissa.

Sodan jälkeen Santulle selviää, että omassa porukassa toimi petturi. Mutta oliko pettureita enemmän? Kuka petti kenet? Entä kuka petti ensin? Santun käsiinsä saama petturin puolustuspuhe osoittaa, että totuus ei ole yksinkertainen.

Ohjaus: Kari Paljakka

Käsikirjoitus: Raija Talvio

Kuvaus: Pekka Uotila

Lavastus: Pentti Valkeasuo

Kuvaukset: 10/2009 – 4/2010

Suunniteltu ensi-ilta: 2011

Rahoittava TV-yhtiö: Yle Yhteistuotannot

Elokuvan kokonaiskustannukset: 700 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 150 000 €

Tuotanto: Liisa Akimof / Production House

Puh. (09) 229 3260, info@productionhouse.fi

Kaisu Isto:

Pitkät näytelmäelokuvat

PRINSESSA

Elokuva yhteiskunnan perspektiivistä katsoen sairaasta ihmisestä, joka olemuksellaan parantaa ja ilostuttaa muita ihmisiä ja ympäristöään. Samalla kun pähenkilö parantaa ympäristöään vallitsevaa terveydenhoitojärjestelmää paremmin ja tehokkaammin, yrittää vallitseva järjestelmä nujertaa yksilön valovoimaisuuden.

Prinsessa on todellisiin tapahtumiin perustuva, huumorin sävyttämä elokuva Kellokosken mielisairaalan tunnetuimmasta potilaasta, Anna Lappalaisesta. Maanis-depressiiviseksi ja skitsofreenikoksi diagnosoitu Anna Lappalainen ilmoittaa Kellokosken sairaalaan tuotaessa olevansa Prinsessa, eikä hyväksy, että häntä kutsutaan omalla nimellään. Tapahtuma käynnistää vuosia kestävästä taistelusta sairaalan hoitohenkilökunnan ja Anna Lappalaisen välillä Annan identiteetistä ja oikeudesta omaan persoonallisuuteensa. Lopulta Kellokosken sairaalasta tulee Prinsessan linna, minne Anna perustaa hovinsa ja mistä käsin hän ilostuttaa ja jopa parantaa ympäristöään.

Ohjaus: Arto Halonen

Käsikirjoitus: Pirjo Toikka, Arto Halonen, Paavo Westerberg

Lavastus: Jukka Uusitalo

Puvustus: Ritva Muikku

Maskeeraus: Kata Launonen

Kuvaukset: 07–09/2009

Suunniteltu ensi-ilta: Syksy 2010

Levittäjä: Sandrew Metronome

Rahoittava TV-yhtiö: MTV 3

Elokuvan kokonaiskustannukset: 1 448 260 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 650 000 €

Tuotanto: Arto Halonen, Alf Hemming /

Art Films production Oy

Puh. (09) 4159 3640, arto@artfilms.inet.fi

Kansainväliset yhteistuotannot

FATHER, SON & HOLY COW (SAKSA)

Maailman loistokkaimpia konserttisaleja vuosia kiertänyt Bogdan palaa kotikyläänsä järjestämään vaimonsa hautajaiset. Surun murtaman miehen elämä muuttuu, kun maatilan uusi lehmä alkaa lypsää ihmkeitä tekevää maitoa, mutta vain Mozartin tahtiin. Pullotetusta maidosta tulee valtaisa menestys, kunnes kyläläisille selviää Bogdanin uskovan Mozartia rakastaneen vaimonsa palanneen lehmän muodossa.

Elokuvista Pianisti ja Kolme väriä: Valkoinen tuttu Zbigniew Zamachowski esittää pääroolia sympatisessa laatukomediassa, joka vie katsojansa elämän peruskysymysten äärelle.

Ohjaus: Radek Wegrzyn

Käsikirjoitus: Radek Wegrzyn, Roberto Gagnor, Cezary Iber

Kuvaus: Till Vielrose

Ääni: Michal Krajczok

Lavastus: Graziella Tomasi

Musiikki: Enis Rotthoff

Kuvaukset: 06–07/2009

Elokuvan kokonaiskustannukset: 1 140 000 €

Father, Son & Holy Cow

Suomen elokuvasäätiön tuki: 60 000 €
Keskeiset näyttelijät: Agata Buzek,
Zbigniew Zamachowski, Kinga Preis
Tuotanto: Juha Wuolijoki, Snapper Films Oy
Puh. (09) 6969 3560, snapper@snapperfilms.com

LETTERS TO INGELA (VIRO)

JJK, Jeremias Juunas Kirotaja on neuvostoarmeijan mukana viety Afganistanin solaan, jossa hän pakenee vihollisen puolelle. Viidentoista vuoden kuluttua, muslimiksi kääntyneenä, hän palaa vanhaan kotimaahansa Viroon. Kaikki on muuttunut, rahalla muutettu. Jopa JJK:n vaimolleen lähettämät kirjeet tyttärelle on julkaistu menestyskirjana, kirjoittajan tietämättä. Vaimo ja tytäs Ingela ovat kadonneet, näin JJK:lle kerrotaan. JJK asettuu vanhaan kotikaupunkiinsa ennen matkaansa isänsä hautajaisiin. Hautajaiset ovat syrjäseudun suoalueella, joka sekin on myyty Naton sotaharjoitusalueeksi. Kaikki on kaupan, vanhaa Viroa ei enää ole. Jeremia Juunas Kirottaja tekee ratkaisunsa ja tekee sen muslimin vakaumuksella.

Ohjaus: Sulev Keedus
Käsikirjoitus: Madis Koiv, Sulev Keedus
Kuvaus: Rein Kotov
Lavastus: Toomas Horek
Puvustus: Elo Soode
Leikkaus: Kaine-Ene Rääk
Kuvaukset: 2009
Suunniteltu ensi-ilta: syksy 2010
Elokuvan kokonaiskustannukset: 1 150 000 €
Suomen elokuvasäätiön tuki: 90 000 €
Keskeiset näyttelijät: Tonu Oja, Mirtel Pohla, Helena Herzin, Tiina Tauraitte
Tuotanto: Olli Soinio / Frame Productions Oy
Puh. 0400 888 190, olli.soinio@hotmail.com

Miia Haavisto:

Pitkät dokumenttielokuvat

VAKOOJA – XV/11/69

Vakooja on dokumenttielokuva siitä mitä tapahtuu kun salainen poliisi alkaa etsiä syytetyille rikosta, eikä rikokselle syyllistä.

Elokuvan kerronnan kaksi rinnakkaista päätäsoa ovat Alpo Rusin omat henkilökohtaiset kokemukset ja kirjoitukset sekä hänen puolustajansa Olli Rehnin osallistuminen Rusin puolustamiseen ja hänen laati-

ma laaja tutkimusaineisto. Elokuvan päähenkilöinä ja kertojina ovat Alpo Rusi ja Olli Rehn. Elokuva avaa katsojalle Suojelupoliisin esitutinnan, julkisen ajon ja tahdin taustat, tapahtumat ja tulkinnat.

Ohjaus: Pekka Lehto
Käsikirjoitus: Beatrix A. Wood
Kuvaus: Esa Vuorinen
Ääni: Joakim Nyström
Leikkaus: Kim Finn
Kuvaukset: 04–08/2009
Suunniteltu ensi-ilta: 20/2010
Levittäjä: Finnkino Oy
Rahoittava TV-yhtiö: YLE TV2 Dokumenttiprojekti
Elokuvan kokonaiskustannukset: 327 000 €
Suomen elokuvasäätiön tuki: 144 500 €
Tuotanto: Pauli Pentti / First Floor Productions Oy
Puh. 050 382 2024, firstfloor@firstfloor.fi

RULES OF SINGLE LIFE

Romanttinen dokumenttielokuva rakkaudesta vieraassa kaupungissa. Neljä Helsinkiin emigroitunutta ja rakkaudessa pettynyttä bulgarialaista nuorta miestä antaa itsellensä tehtävän. Heidän on 12 kuukaudessa löydettävä Helsingistä naisystävät. Muuten he eivät usko enää pärjäävänsä pohjoismaalaisten naisten kanssa.

Miehet aloittavat järjestelmällisen itsensä kehittämisen ja naisten metsästämissä. He löytävät Internet-treffit, sportti-treffit, tanssi- ja tantraseksikurssit ja käyvät treffeillä kokonaisen naisten lentopallojoukueen kanssa.

Rakkaus on kuitenkin aina yllätyksiä täynnä. Menneisyys – varsinkaan kun on kyse entisistä vaimoista ja tyttöystävistä – ei jätä miehiä rauhaan. Nykyisyyksikin on täynnä kysymyksiä. Miksi kaikki naiset eivät laita Internetin deittipalstoille valokuviaan? Miksi suomalaisilla miehillä on niin vähän karvoitusta? Auttaako seksi yksinäisyyteen? Ja pystyykö kukaan ylipäättänsä tutustumaan toiseen ihmiseen 12 kuukaudessa?

Ohjaus: Tonislav Hristov
Käsikirjoitus: Tonislav Hristov
Kuvaus: Peter Flinckenberg
Ääni: Anne Tolkkinen
Leikkaus: Kim Finn
Kuvaukset: 12/2008–09/2009
Suunniteltu ensi-ilta: 09/2010
Levittäjä: Sandrew Metronome
Rahoittava TV-yhtiö: YLE1, NRK Norge,

Bulgarian National Television

Elokuvan kokonaiskustannukset: 330 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 120 000 €

Tuotanto: Kaarle Aho, Kai Nordberg / Making Movies Oy

Puh. (09) 682 9540, mamom@mamo.fi

PURKITETTUJA UNELMIA

Episodittain rakentuva dokumenttielokuva on muotokuva eurooppalaisesta työläisestä.

Elokuvassa matkustetaan ympäri Eurooppaa ja seurataan purkitetun elintarvikkeen raaka-aineiden ja lopulta itse tölkin matkaa Euroopan laidalta toiselle. Matkan varrella työskentelevät tavalliset ihmiset eripuolilta maanosaa kertovat unelmansa ja heidän elämänsä tärkeimmistä hetkistä koostuvat tarinansa. Tuotteen takaa löytyy lukemattomat työtätekevät kädet ja tölkki itsessään on metafora monikulttuuriselle Euroopalle.

Ohjaus: Katja Gauriloff

Käsikirjoitus: Katja Gauriloff, Joonas Berghäll, Jarkko T. Laine

Kuvaus: Heikki Färm

Kuvaukset: 05–12/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 8/2010

Levittäjä: FS Film Oy

Rahoittava TV-yhtiö: YLE TV2, ARTE France,

Rádio e Televisão de Portugal, NRK, TG4, Noga Communications

Elokuvan kokonaiskustannukset: 430 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 120 000 €

Tuotanto: Joonas Berghäll, Petri Rossi / Oktober Oy

Puh. 040 709 3331, joonas@oktober.fi

Lyhyet näytelmäelokuvat

VAKTMÄSTAREN

Draama eristäytyneestä elämästä viettävästä yliopiston vahtimestarista, joka työpaikkansa ollessa uhattuna ottaa pitkästä aikaa yhteyttä veljeensä.

Ohjaus: Jan Forsström

Käsikirjoitus: Jan Forsström

Kuvaus: Anssi Leino

Ääni: Micke Nyström

Lavastus: Sarah Bowen-Walsh

Musiikki: Matthias Petsche

Kuvaukset: Kesä 2009

Suunniteltu ensi-ilta: Talvi 2009

Rahoittava TV-yhtiö: YLE FST

Elokuvan kokonaiskustannukset: 247 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 100 000 €

Tuotanto: Sanna Kultanen / Edith Film

Puh. (09) 612 49660 / 0400 595 286, info@edithfilm.fi

Lyhyet dokumenttielokuvat

ARANDA

Aranda on elokuva uteliaan ihmisen tiedonhalusta. Sen päähenkilö on merentutkimusala Aranda, joka kulkee rannattomalla merellä edes takaisin saapumatta koskaan satamaan.

Elokuvan kolme elementtiä ovat laiva, meri ja ihminen. Meri on niistä suurin. Meren aika on toinen kuin ihmisen aika. Syvä merivirta kiertää pohjoiselta

Purkitettuja unelmia

Aranda

Atlantilta etelämantereelle ja takaisin noin 1 200 vuodessa. Yhden ihmisen elinaika ei riitä havaitsemaan meren suurten muutosten suuntaa. Utelias ihminen kuitenkin tutkii ja on tietoinen oman aikansa rajallisuudesta. Hän myös muistaa ja aavistaa.

Aranda-laiva on pienoismaailma, organismi, kone ja sankarimatkaaja. Se tekee matkaa maailman saastuneimmalla merellä, Itämerellä.

Ohjaus: Anu Kuivalainen

Käsikirjoitus: Anu Kuivalainen

Kuvaus: Jarkko T. Laine

Ääni: Janne Laine

Musiikki: Sanna Salmenkallio

Kuvaukset: 01–06/2009

Rahoittava TV-yhtiö: YLE

Elokuvan kokonaiskustannukset: 291 314 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 100 000 €

Tuotanto: Markku Tuurna / Filmimaa Oy

Puh. 050 566 6596, markku.tuurna@sci.fi

AUF WIEDERSEHN FINNLAND

Auf Wiedersehn Finnland on dokumentaari satojen suomalaisnaisten kokemuksista ja kohtaloista jatkosodan ja toisen maailmansodan loppukuukausina ja -vuosina. Se on sävyltään intiimi kertomus nuorista naisista, jotka lähtivät Lapin sodan puhjettua, syyskuussa 1944, Suomesta saksalaisten sotilaiden mukana kohti Saksaa. Viimeiset heistä palasivat Suomeen vuoden 1948 aikana – kotona odotti useimmiten kiusa ja pilkka tai täydellinen vaikeneminen matkasta.

Dokumentaarin päähenkilöitä ja kertojia ovat kahdeksankymppiset matkan kokeneet naiset. Vasta nyt he ovat valmiita jakamaan tarinansa kanssamme.

Ohjaus: Virpi Suutari

Käsikirjoitus: Virpi Suutari

Kuvaus: Heikki Färm

Ääni: Olli Huhtanen

Leikkaus: Jukka Nykänen

Musiikki: Pekka Kuusisto, Johanna Juhola

Kuvaukset: 2008 – kevät 2009

Suunniteltu ensi-ilta: 01/2010

Rahoittava TV-yhtiö: YLE Yhteistuotannot

Elokuvan kokonaiskustannukset: 331 600 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 75 000 €

Tuotanto: Cilla Werning / For Real Productions Oy

Puh. (09) 135 1864, cilla@forrealproductions.fi

JOKAINEN VOI OLLA TÄHTI 15 MINUUTTIA

Dokumenttielokuva 1980 -luvun alun suuresta kulttuurisesta murroksesta Helsingissä. Se kertoo alakulttuureiden murtautumisesta ulos klubeilta, taidegallerioista ja esiintymislavoilta suuren yleisön tietoisuuteen. Uuden sukupolven edustajat avasivat taiteen, uuden itseilmaisun ja yksilöllisyyden keinoin suomalaisen yhteiskunnan kohti nykyisin tuntemaamme kansainvälistä, avointa, yksilöllistä ja tyyliiltään viileää ilmapiiriä. Nämä ihmiset tekivät omasta elämästään yksilön taidetta, osa vain olemalla, osa taiteen kautta. Oma elämäntapa ja murtautuminen ulos jäykän suomalaisuuden puristuksesta maksoi monelle paljon, joillekin jopa heidän henkensä.

Ohjaus: Petri Hakkarainen

Käsikirjoitus: Petri Hakkarainen

Kuvaus: Arttu Peltomaa

Kuvaukset: Kesä 2009

Rahoittava TV-yhtiö: YLE Teema

Elokuvan kokonaiskustannukset: 120 148 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 68 000 €

Tuotanto: Jouko Aaltonen / Illume Oy

Puh. (09) 148 1489, jouko.aaltonen@illume.fi

BEAUTY REFUGEE

Ruotsissa asuva brasilialainen ohjaaja kohtaa kauneusleikkausmanian valtaaman sukunsa Rio de Janeirossa. Kun perhe alkaa painostaa häntä korjailemaan itseään, alkaa tekijä pohtia mitä ikuisen nuoruuden tavoittelun taakse kätkeytyy.

Kertojan perhe elää kauneusleikkauksille, joita kertojan veli on suorittanut kaikkiaan 24 perheenjäsenelle. Elokuva kertoo perhesuhteista ja perheenjäsenen suhteesta omaan vartaloonsa sekä jatkuvien leikkausten aiheuttamaan fyysiseen ja henkiseen kipuun.

Ohjaus: Claudia Lisboa

Käsikirjoitus: Claudia Lisboa

Kuvaus: Camilla Skagerström

Ääni: Martti Turunen

Leikkaus: Margareta Lagerqvist, Bernhard Winkler

Kuvaukset: 03/2008–04/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 10/2009

Rahoittava TV-yhtiö: YLE, SVT, NRK

Elokuvan kokonaiskustannukset: 153 623 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 13 000 €

Tuotanto: Pertti Veijalainen / Illume Oy

Puh. (09) 148 1489, illume@illume.fi

KINNVIKA

Ryhmä suomalaisia geologeja toteuttaa tutkimusmatkan paikalle, jossa viimeisin jääkausi vielä vallitsee. He käyttävät tukikohtanaan 50 vuotta sitten perustettua Kinnvikin tutkimusasemaa Huippuvuorilla, joka nyt herää eloon muutamaksi vuodeksi. He etsivät maaperän ja vedenpohjan sedimenttikerroksista uutta, käänteentekevää tietoa ilmastomuutoksen vaiheista viimeisen 150 000 vuoden ajalta käyttäen tietolähteinä mikrofossiileita ja simpukankuoria. Matka on heidän elämänsä suurin haaste ja unelma. Se on myös matka oman työn ja elämän peruskysymyksiin. Miksi he ovat valmiita asettamaan itsensä alttiiksi vaaroille ja äärimmäisille olosuhteille? Paineet pohjoisten alueiden luonnonvarojen hyödyntämiseksi asettavat tiedeyhteisölle myös aivan uudenlaisia paineita.

Ohjaus: Petteri Saario

Käsikirjoitus: Timo Humaloja, Petteri Saario

Kuvaus: Petteri Saario, Anton Leppälä

Kuvaukset: 07–08/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 11/2010

Rahoittava TV-yhtiö: YLE TV2

Elokuvan kokonaiskustannukset: 214 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 90 000 €

Tuotanto: Timo Humaloja / Kinovid Productions

Puh. 040 580 6626, timo.humaloja@elisanet.fi

Beauty Refugee

VESKU SUOMESTA

Vesku on dokumenttielokuva koko Suomen kansan rakastamasta Vesa-Matti Loirista. Hän on tehnyt elämänsään miltei kaiken sen, mitä taiteilija voi. 17-vuotiaana alkanut taiteilijan työ on kuljettanut Vesku elokuvasta teatterilavoille ja sieltä televisioon, Turhapurolta Eino Leinon suuriin vesiin. Kaikkien tuntema viihdyttäjä on kuitenkin myös yksityishenkilö, johon työnteko ja keikkaelämä ovat jättäneet jälkensä.

Viime vuosina Vesku on keskittynyt pääasiassa laulamiseen. Vielä ei ole aika jäädä eläkkeelle, sillä uuden albumin tekeminen ja pitkän uran ensimmäinen rockfestivaaliesiintyminen odottavat.

Ohjaus: Mika Kaurismäki

Käsikirjoitus: Mika Kaurismäki, Pete Eklund

Ääni: Joonas Jyrälä

Kuvaukset: 06–09/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 02/2010

Rahoittava TV-yhtiö: YLE TV2

Elokuvan kokonaiskustannukset: 243 771 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 70 000 €

Tuotanto: Marianna Films Oy

Puh. (09) 622 1614, marianna.films@gmx.net

GAUCHO

Suomalainen Metsä Botnia on rakentanut Uruguayhin ison selluloosatehtaan, joka on nostanut voimakkaan vastarintaliikkeen Argentiinassa. Tehtaalla on vaikutuksensa monien ihmisten elämään. Sitä johtaa suomalainen Sami Saarela. Samin lisäksi elokuva seuraa aidon gauchon Martin Rodriguezin, tehtaan puunkäsittelylinjan osastovastaavan Nila Osoresin ja joen vastarannalla asuvan maanviljelijän Alfredo di Angelin elämää tehtaan rakentamisen jälkeisessä muuttuneessa kyläyhteisössä.

Ohjaus: Maria Lappalainen

Käsikirjoitus: Maria Lappalainen

Kuvaus: Jyri Hakalan, Marita Hällfors

Ääni: Olli Huhtanen

Leikkaus: Annukka Lilja

Kuvaukset: 02–04/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 15.1.2010

Rahoittava TV-yhtiö: Ylesiradio TV-1

Elokuvan kokonaiskustannukset: 214 267 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 100 000 €

Tuotanto: Mika Ritalahti, Niko Ritalahti / Silva Mysterium Oy

Puh. (09) 759 4720, mika.ritalahti@silvamysterium.fi

ONNELLISTEN KAUPUNKI

Onnellisten kaupunki on elokuva pienen kaupungin ihmisistä, joita yllättäen kohtaa mahdollisuus päästä eroon Suomen onnettomimman paikkakunnan imagoista. Se on elokuva toivosta, hyvän elämän illuusiosta ja Reuna-Suomen todellisuudesta.

Elokuvan kulissi ja taustafresko on Pieksämäelle vuonna 2010 nouseva Ideapark ja sen seurauksena saapuvaksi uumoiltu vauraus ja identiteetin eheytyminen.

Elokuvan keskiössä on läpileikkaus Pieksämäen edustamasta suomalaisesta yhteisöstä, joka saa luvan näyttää, ”että mekin ollaan jotakin” ...ja jolla elokuvassa on kaksi kovin erilaista elämää: Tänään, ja Sitteen jonain päivänä kun...

Ohjaus: Heikki T. Partanen, Hannu-Pekka Vitikainen

Käsikirjoitus: Heikki T. Partanen, Hannu-Pekka Vitikainen

Kuvaus: Hannu-Pekka Vitikainen

Kuvaukset: 2009

Suunniteltu ensi-ilta: 2010

Rahoittava TV-yhtiö: YLE

Elokuvan kokonaiskustannukset: 169 000 €

Suomen elokuväsäätiön tuki: 60 000 €

Tuotanto: Hannu-Pekka Vitikainen, / Zone2 Pictures Oy

Puh. 040 576 9073, hannu.vitikainen@zone2.fi

Lyhyet animaatioelokuvat

WHAT'S UP?

Lyhyt animaatioelokuva Huuhaasta, joka asuu tyhjyydessä kelluvalla saarellaan. Huuhaa on lapsenomainen ihmettelijä, joka elää vain tässä hetkessä ihmetellen alituisen ympäristöään. Tänä aamuna hän tulee va-

hingossa laittaneeksi liikkeelle odottamattoman tahtumaketjun.

Ohjaus: Meruan Salim

Käsikirjoitus: Meruan Salim

Ääni: Mikko Paju

Leikkaus: Suvi Ryhänen

Musiikki: Kaapo Huttunen

Kuvaukset: 01–02/2010

Suunniteltu ensi-ilta: 04/2010

Rahoittava TV-yhtiö: YLE Uusi Kino

Elokuvan kokonaiskustannukset: 48 279 €

Suomen elokuväsäätiön tuki: 33 700 €

Tuotanto: Nick Dorra / Nick Dorra Tuotanto Oy

Puh. 040 742 1414, nick@nickdorra.com

Tuotantotukipäätökset maaliskuu 2009

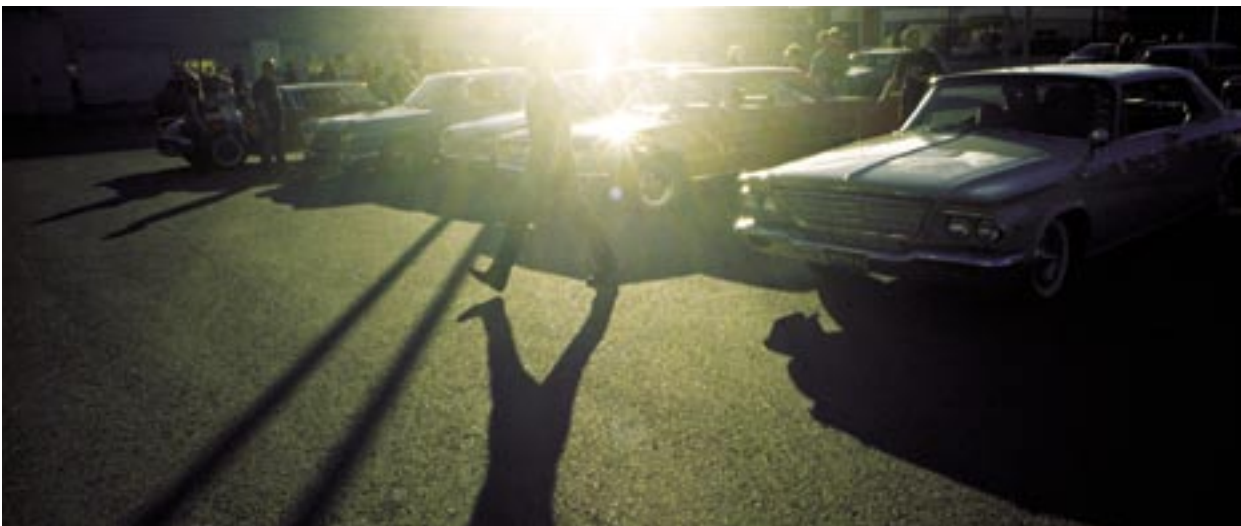
Jukka Asikainen:

Pitkät näytelmäelokuvat

HAVUKKA-AHON AJATTELIJA

Havukka-ahon ajattelijä perustuu Veikko Huovisen samannimiseen klassikkoromaaniin.

Lentuan rannoille on tullut etelästä tieteenharjoittajia, jotka värväävät Konstan apumieheksen. ”Lisenssien” puuhaut suoheinien ja rantasipin mahanesteiden kimpussa tuntuvat metsien miehestä salamyhkä-

Onnellisten kaupunki

siltä, mutta ennen pitkää retkikumppanusten välille syntyy reilu ystävyys luonnontieteiden hengessä.

Ohjaus: Kari Väänänen

Käsikirjoitus: Kari Väänänen

Kuvaus: Timo Salminen

Ääni: Jyrki Rahkonen

Lavastus: Markku Pätilä

Puvustus: Johanna Heikkilä

Maskeeraus: Terhi Väänänen

Leikkaus: Benjamin Mercer

Kuvaukset: 06–07/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 15.1.2010

Levittäjä: Nordisk Film

Rahoittava TV-yhtiö: YLE

Elokuvan kokonaiskustannukset: 1 500 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 680 000 €

Keskeiset näyttelijät: Pirkka-Pekka Petelius,

Tommi Korpela ja Hannu-Pekka Björkman

Tuotanto: Marko Röhr, Mikko Tenhunen /

MRP Matila Röhr Productions

Puh. (09) 540 7820, mrp@matilarohr.com

Tv-sarjat

MÖKKI (3x50MIN)

Mökki on valoisa draama kevästä, jolloin erään suuren suuret salaisuudet päästetään päivänvaloon. Ihmiset neljässä sukupolvessa painivat omien arkipäiväisten ja hyvin tunnistettavien ongelmien parissa.

Risto ja Tuulikki lähestyvät eläkeikänsä ja haavatuvat kyseenalaistamaan oman parisuhteensa perustaa, kun yhdessä vietetty aika tuntuu täyttyvän ilkeilystä ja väärinymmärryksistä. Aleks, heidän poikansa on päällisin puolin onnellinen mies. Hän on naimisissa sydämellisen Ilonan kanssa, mutta tätä parisuhdetta varjostaa Aleksin peliriippuvuus, ongelma, jonka massiivinen mittakaava on pysynyt toistaiseksi piilossa kaikilta muilta paitsi Aleksilta itseltään.

Ilona tuntee itsensä äitinä riittämättömäksi, kun murrosikäinen Niko kokeilee rajojaan hiukan normaalia rajummin. Eikä tilannetta helpota kissanhännäsveto aikuisten vastuista ja velvollisuuksista Nikon isän, Pekan ja tämän uuden vaimon kanssa.

Riston äiti Hanna on elänyt koko elämänsä Kertun kanssa. Saadessaan tietää kuolemansa olevan lähellä, hän päättää, että ennen sitä kaiken on oltava selvää ja rehellistä.

Mökki on ylistyslaulu rakkauden eri olomuodoil-

le. Se valaa uskoa kriiseistä selviytymisen mahdollisuuteen, sisun ja hellyyden tehokkaaseen yhdistelmään ihmissuhteiden hoidossa.

Ohjaus: Johanna Vuoksenmaa

Käsikirjoitus: Nina Honkanen, Sirpa Reiman

Kuvaus: Jan Nyman

Ääni: Tuomas Klaavo, Mikko Mäkelä

Lavastus: Christer Andersson

Puvustus: Leila Jäntti

Maskeeraus: Hannele Herttua

Leikkaus: Kimmo Kohtamäki

Kuvaukset: 04–06/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 2010

Levittäjä: YLE TV1

Rahoittava TV-yhtiö: YLE TV1

Elokuvan kokonaiskustannukset: 776 472 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 160 000 €

Keskeiset näyttelijät: Eila Roine, Riitta Elstelä, Risto Tuorila,

Minna Suuronen, Tuomas Rinta-Panttila

Tuotanto: Riina Hyytiä / Dionysos Films Oy

Puh. (09) 753 0600,

riina.hyytia@dionysosfilms.fi

Kaisu Isto:

RARE EXPORTS

Korvatunturille, 486 metrin syvyyteen on kätkeyty joulun tarkimmin varjeltu salaisuus. Nyt on aika kaivaa se esiin.

Ohjaus: Jalmari Helander

Käsikirjoitus: Jalmari Helander

Kuvaus: Mika Orasmaa

Ääni: Tuomas Seppänen, Timo Anttila

Lavastus: Torunn Anfinsen, Runar Waag Johnsen

Puvustus: Saija Siekkinen

Musiikki: Juri Seppä

Kuvaukset: 08–11/2009

Suunniteltu ensi-ilta: Syksy 2010

Levittäjä: FS Film

Rahoittava TV-yhtiö: Yle TV1

Elokuvan kokonaiskustannukset: 1 948 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 720 000 €

Keskeiset näyttelijät: Jorma Tommila, Onni Tommila,

Tommi Korpela, Rauno Juvonen

Tuotanto: Petri Jokiranta / Cinet

Puh. 040 841 7442,

petri.jokiranta@cinet.fi

Tuokioita

TUOKIOITA

Tuokioita -elokuva koostuu seitsemästä itsenäisestä, n. 10 minuutin mittaisesta tarinasta, jotka yhdessä nivoutuvat henkilöidensä kautta väljästi yhteen.

Kunkin episodin pääosassa on eri-ikäinen nainen, jonka elämästä seurataan yhtä samalla sekä äärimmäisen arkista että jollakin tavoin ratkaisevaa hetkeä. Kokonaisuus tarjoaa läpileikkauksen naisen elämän eri vaiheista. Samalla naisten kertomusten kautta avautuu, välähdyksittäin, näkymä tämän päivän suomalaisen yhteiskuntaan.

Ohjaus: Saara Cantell

Käsikirjoitus: Saara Cantell

Kuvaus: Marita Hällfors

Ääni: Pietari Koskinen

Lavastus: Pirjo Rossi

Puvustus: Sanja Kangas

Maskeeraus: Kati Koskela

Leikkaus: Pauliina Punkki

Musiikki: Sid Hille

Kuvaukset: 01.–23.4.2009

Suunniteltu ensi-ilta: 10/2009

Levittäjä: Nordisk Film

Rahoittava TV-yhtiö: YLE Teema

Elokuvan kokonaiskustannukset: 566 823 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 390 000 €

Keskeiset näyttelijät: Anneli Sauli, Jenni Banerjee, Meri Nenonen, Johanna af Schulten, Leena Uotila, Maryan Guuled, Elena Sipirina, Roosa Salomaa, Tommi Raitolehto, Sampo Sarkola, Yrjö Parjanne

Tuotanto: Essi Haukkamaa / Pystymetsä Oy

Puh. 040 186 1368, essihaukkamaa@gmail.com

Miia Haavisto:

Lyhyet dokumenttielokuvat

MIEHEN KUVA

Elokuvan päähenkilö Kalle Rissanen on 39-vuotias hyvin toimeentuleva Espoon Westendissä asuva IT-alan kouluttaja. Eronnut yksinhuoltajaisä on huolissaan sekä omasta että lastensa hyvinvoinnista. Kalle on ajautunut kriisiin, jonka seurauksena hän on päättänyt muuttaa elämänsä suuntaa. Kalle aikoo myös selvittää itselleen, miksi hänen isänsä päätyi itsemurhaan juuri samanikäisenä ja vastaavanlaisessa elämäntilanteessa.

Kalle kohtaa elokuvassa useita miehiä, jotka jakavat hänen kanssaan kokemuksiaan suhteessa lapsiin,

alkoholiin, työhön ja ennen kaikkea naisiin. Miehen kuvassa esiintyvät miehet rikkovat omalta osaltaan sitä myyttiä, ettei suomalainen mies osaa tai halua puhua tunteistaan.

Ohjaus: Visa Koiso-Kanttila

Käsikirjoitus: Visa Koiso-Kanttila

Kuvaus: Visa Koiso-Kanttila

Ääni: Markku Siurua, Janne Laine

Leikkaus: Tuula Mehtonen

Musiikki: Outi Parkkila

Kuvaukset: 03/2008–05/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 30.1.2010

Rahoittava TV-yhtiö: YLE TV1

Elokuvan kokonaiskustannukset: 186 029 €

Suomen elokuvasaatiön tuki: yht. 51 500 €

Tuotanto: Iiris Härmä / Guerilla Films

Puh. (09) 881 3224 / 044 381 3224,

info@guerillafilms.fi

VARPAJAISET (TYÖNIMI)

Tero 28v. Temmekseltä on tulossa isäksi, muttei ole kertonut siitä vielä kenellekään. Yhtenä joulukuisena lauantai-iltana naapurin Saku tulee Teron luo kylään ja antaa lahjaksi kahdet potkukousut: siniset ja pinkit. Jostain syystä koko kylä tietää. Pojat päättävät nostaa maljan isäksi tulemiselle.

Varpajaiset on Jukka Kärkkäisen ohjaama lyhyt kertomus miesten välisestä ystävydestä, suomalaisesta sulkeutuneisuudesta ja alkoholin luomasta rohkaisemasta vapautumisesta, sekä ennen kaikkea kuvaus

Miehen kuva

illanvietosta kahden kaverin kesken jurossa mutta lämminsydämisessä pohjolassamme.

Ohjaus: Jukka Kärkkäinen

Käsikirjoitus: Jukka Kärkkäinen, Sami Jahnukainen

Kuvaus: Jani Kumpulainen

Ääni: Tuomas Klaavo, Mika Kamula

Leikkaus: Illusia Sarvas

Kuvaukset: 2005

Suunniteltu ensi-ilta: Kesällä 2009

Levittäjä: Yleisradio TV2

Rahoittava TV-yhtiö: Yle TV2

Elokuvan kokonaiskustannukset: 9 500 €

Suomen elokuvasaatiön tuki: 4 000 €

Tuotanto: Sami Jahnukainen / Mouka Filmi Oy

Puh. 040 731 4354,

sami@mouka.fi

Varpajaiset

TEHDAS 7 (KV-YHTEISTUOTANTO: VIRO)

Tehdas 7 kertoo Suomenlahden eteläpuolella sijaitsevan Viron Sillamäen asukkaiden elämästä radioaktiivisen altaan varjossa. Stalin perusti suljettuun kaupunkiin uraanin rikastamon vastaamaan NL:n ydinvoimatuotannon tarpeita. Elokuva tarkastelee kaupungin elämää, entistä ja nykyistä tästä päivästä käsin. Näkökulmana on ihmisen suhde poliittiseen järjestelmään. Elokuva ei varsinaisesti kerro tarinaa Sillamäestä vaan sikäläisten kohtaloitten kautta pohtii yksilön ja yhteisön välistä vuorovaikutusta. Miten järjestelmä kouli ihmistä? Mitä on matkalta jäänyt käteen? Elokuvassa on vahva ympäristönäkökulma.

Ohjaus: Eeva Jäntti

Käsikirjoitus: Eeva Jäntti

Kuvaus: Rein Kotov

Ääni: Ivo Felt, Mart Otsa

Leikkaus: Kersto Milen

Kuvaukset: 2008–2009

Suunniteltu ensi-ilta: 02/2010

Elokuvan kokonaiskustannukset: 91 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 10 000 €

Tuotanto: Harri Pulliainen / Ochre Chronicles Oy

Puh. 050 561 7575, harri.pulliainen@ochre.fi

Lyhyet lastenelokuvat

TREENILAJI (SKIDISTI-ELOKUVA*)

Viikonloppuisän ja yhdeksänvuotiaan Annin kohtaaminen täyttyy kurjista ja iloisista asioista. Mistä sitä tietää, kuinka olla isä tai tytär?

Ohjaus: Laura Joutsu

Käsikirjoitus: Laura Joutsu, Kiti Saarinen

Kuvaus: Hena Blomberg

Leikkaus: Joonas Louhivuori

Kuvaukset: 04/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 08/2009

Levittäjä: YLE

Rahoittava TV-yhtiö: YLE

Elokuvan kokonaiskustannukset: 63 000 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 50 000 €

Tuotanto: Liisa Penttilä / Edith Film

Puh. (09) 612 49660, info@edithfilm.fi

Kosminen kulkuri

KOSMINEN KULKURI (SKIDISTI-ELOKUVA*)

Uranus Express-yhtiö hoitaa postikuljetukset linnunradan kaukaisimpiinkin kolkkiin. Kirjuribotti Xmoo ja kuriiribotti Io kuljettavat postisukkulallaan kaikkein hankalimmat lähetykset. Yksitöisen Xmoon kanssa tunteellinen Io huomaa olevansa yksinäinen kunnes hän eräänä päivänä löytää avaruudessa harhailevan paketin. Sen sisältä löytyy resuinen nalle jonka paristot ovat ehtyneet. Hellyyttävässä nallella Io näkee kauan kaipaamansa ystävän ja alkaa kunnostaa nallea.

Ohjaus: Mariko Härkönen, Ismo Virtanen

Käsikirjoitus: Mariko Härkönen

Toteutus: Lauri Konttori, Jussi-Petteri Kemppainen

Ääni: Ilmari Hakkola

Musiikki: Ismo Virtanen, Ilmari Hakkola, Felix Zenger

Kuvaukset: 03–12/2009

Suunniteltu ensi-ilta: 10/2010

Levittäjä: Suomen elokuvakontakti

Rahoittava TV-yhtiö: TV2

Elokuvan kokonaiskustannukset: 71 516 €

Suomen elokuvasäätiön tuki: 25 000 €

Tuotanto: Mariko Härkönen / Elokuvaosuuskunta Elokas

Puh. 040 533 4645, elokas.osuuskunta@gmail.com

*Elokuva on osa Suomen elokuvasäätiön, AVEKin ja Suomen elokuvakontaktin Skidisti-lasten lyhytelokuvaprojektia.

Kaikki elokuvasäätiön tukipäätökset luettavissa säätiön nettisivuilla osoitteessa
<http://www.ses.fi/fi/tukipaatokset.asp>

Suomen elokuvasäätiön yhteystiedot

Irina Krohn	toimitusjohtaja	6220 3023	irina.krohn@ses.fi
Elina Salmi	toim.johtajan / hallituksen sihteeri	6220 3017	elina.salmi@ses.fi

Tuotanto

Kaisu Isto	tuotantoneuvoja	6220 3012	kaisu.isto@ses.fi
Jukka Asikainen	tuotantoneuvoja	6220 3029	jukka.asikainen@ses.fi
Miia Haavisto	tuotantoneuvoja	6220 3025	miia.haavisto@ses.fi
Petri Kempainen	kansainvälistymis- ja kehittämisspäällikkö	6220 3030	petri.kempainen@ses.fi
Pirjo Koskelo	tuotanto- ja festivaalitukikoordinaattori	6220 3031	pirjo.koskelo@ses.fi

Levitys

Harri Ahokas	kotimaan levityspäällikkö	6220 3035	harri.ahokas@ses.fi
Pirkko Kari	assistentti / kotimaan levitys	6220 3016	pirkko.kari@ses.fi
Jaana Puskala	kulttuuriviennin päällikkö / pitkät elokuvat	6220 3026	jaana.puskala@ses.fi
Marja Pallassalo	kulttuuriviennin päällikkö / lyhyt- ja dokumenttielokuvat	6220 3021	marja.pallassalo@ses.fi
Jenni Siitonen	kansainvälisen toiminnan assistentti	6220 3032	jenni.siitonen@ses.fi
Otto Suuronen	kulttuuriviennin assistentti / lyhyt- ja dokumenttielokuvat	6220 3019	otto.suuronen@ses.fi
Satu Elo	tiedottaja / kulttuurivienti	6220 3020	satu.elo@ses.fi
Olli Hake	elokuvakopioiden kuljetus	6220 3015	olli.hake@ses.fi

Hallinto

Niina Otva	hallintopäällikkö	6220 3028	niina.otva@ses.fi
Reetta Hautamäki	tiedotuskoordinaattori	6220 3044	reetta.hautamaki@ses.fi
Rauha Petäjaniemi	toimistonhoitaja	6220 3010	ses@ses.fi
Jussi-Pekka Isoviita	atk-järjestelmänvalvoja	6220 3052	jussi-pekka.isoviita@ses.fi
Olli Hake	isännöinti	6220 3015	olli.hake@ses.fi

Auditoriopalvelut, Kino K 13 | SES Auditorio Oy

Riitta Haapiainen	toim.joht / auditorion hoitaja	6220 3027	riitta.haapiainen@ses.fi
--------------------------	--------------------------------	-----------	--------------------------

Media Desk

Kerstin Degerman	toiminnanjohtaja	6220 3013	kerstin.degerman@ses.fi
Inkeri Lundgren	assistentti	6220 3024	inkeri.lundgren@ses.fi
Faksi		6220 3070	

**Ellei vastaanottajaa tavoiteta,
palautetaan Suomen elokuvasäätiöön:**

Suomen elokuvasäätiö

Kanavakatu 12 | 00160 Helsinki

